

bosansko-hercegovački magazin

Europa

juni 2015

Orasi u - Cirihu

**Intervju Kurt Basiner: Političke elite u BiH
još su samo deklarativno za EU**

Uzduž i popreko kroz BiH:

Na mostu Žepa

ISSN 1939-3423

0 6 >

0 74470 27004 1

ADVOKATSKA KANCELARIJA

Aleksandra H. Bronsted, PC

Attorney at Law

Aleksandra H. Bronsted

Osobne ozljede zadobivene:

Na radu/Workers' compensation

U saobraćajnim nesrećama/automobile accidents

Pri padu/slip and fall

Korišćenjem neispravnih proizvoda/product liability

Medicinske greške/medical malpractice

6065 Lake Forrest Dr.
Suite 200
Atlanta, GA 30328

Porodično pravo/Divorce

Krivično pravo/Criminal Law

D.U.I

Phone: (770) 451-3818 • Fax: (770) 451-3922

Prvi advokat u Atlanti sa kojim možete razgovarati na Vašem jeziku!

U ovom broju:

4 Kolumna

Orasi u - Cirihi

8 Bosna i Hercegovina

Novi zakoni u radu – kamen spoticanja za reforme u BiH

18 Intervju

Kurt Basiner: Političke elite u BiH još su samo deklarativno za EU

28 Društvo

Uzduž i popreko kroz BiH:

Na mostu Žepa

32 Nauka

34 Automobili

36 Muzika

38 Sport

40 Zanimljivosti

44 Zabava

46 Oglasi

PROUD MEMBER

Gwinnett Chamber

GLEDAJTE VAŠ OMILJENI PROGRAM

FASTV-kanal# 20

NETTV-kanal# 27

BOSNATV-kanal# 20

www.bosnianyellowpages.us

jedna web stranica za sve vaše potrebe

Europa Magazine je partner Hayat TV-a za područje Sjeverne Amerike. Nudimo nevjerovatne cijene oglašavanja na najgledanijem satelitskom programu Hayat PLUS. Kontaktirajte nas putem telefona 678 743 5731 ili mailom na redakcija@europamagazine.info. Uvjerite se i sami da je reklamiranje na televiziji pristupačnije nego što mislite!

tel.: + 387 33 580 900

fax: + 387 33 580 909

prodaja@hayat.ba

www.hayat.ba

KOLUMNA

Orasi u - Cirihi

Dok su stizale vijesti iz Ciriha o hapšenjima visokih funkcionera Svjetske fudbalske federacije (FIFA) pod optužbama za korupciju i prodaju glasova – u odlučivanju, pored ostalog, o budućim domaćinima svjetskih prvenstava i televizijskim pravima – od svih ekspertnih mišljenja o pozadini i razmjerama tog svjetskog korupcijskog skandala najzanimljivijim mi se učinilo ono koje je je, u razgovoru za BBC TV, ponudio fudbalski komentator Tomi Smit (Tommy Smyth), o kojem je inače britanski dnevnik Guardian svojevrremeno pisao kao o „najomraženijem komentatoru u fudbalskoj istoriji“. Njegovo objašnjenje hapšenja visokih funkcionera FIFA? „Zamjerali su se pogrešnim ljudima“.

„čvrste ruke“ posljednjih godina odnekud umislili da mogu bez ikakvih posljedica ignorisati ili čak ismijavati upozorenja svjetskih diplomatskih predstavnika.

Ne vjerujem da u zaokupljenosti drugim svjetskim žarištima, od „Islamske Države“ do uslova pod kojima će se obuzdati iranske nuklearne ambicije, postoji politička volja na Zapadu da se na opstrukciju mirovnih inicijativa na Balkanu odgovori na način na koji je odgovoreno na Miloševićevo odbijanje mirovnih inicijativa u vezi s Kosovom, ali mi se čini da oni koji potpaljuju ekstremne „antimeđunarodne“ izjave i osjećanja ne daju baš dobar savjet svojim poslodavcima u Bosni i Hercegovini.

Smit je opisao kako je vidio okamenjeno lice bivšeg američkog predsjednika Bila Klintonu (Bill Clinton) kad je u novembru 2010. objavljeno da je Katar - zemlja bez ikakve fudbalske istorije ili infrastrukture – u glasanju zvaničnika FIFA dobio organizaciju svjetskog prvenstva 2022. u konkurenciji, pored ostalog, sa Sjedinjenim Državama čiju je kandidaturu došao da podrži i Klinton.

Dobro – nemam nikakvih razloga da vjerujem kako se baš Klinton lično angažovao u razotkrivanju kriminala u vrhovima fudbalske organizacije, ali mislim da je opaska „najomraženijeg komentatora“ korisna opomena i za aktuelne političke vođe u našim podnebljima koji su u odsustvu međunarodne

Pokušaji da se vlastitoj javnosti sugeriše kako, recimo, odbijanje američkih diplomata da se sastaju s predsjednikom entiteta sve dok on nastavlja s antidejtonskom retorikom i aktivnostima nije baš izraz američke politike; ili da se međunarodni diplomati – od visokog predstavnika do angažovanih abasadora – predstave kao „nižerazredni činovnici“ koji u Bosni i Hercegovini imaju status i primanja koja nikad ne bi imali u svojim zemljama; ili obećanja kako ćemo „i njih nadživjeti“ (kao što smo nadživjeli ranije izazove) ... mogu da vode samo u dublju izolaciju ili konfrontaciju uz dalje odgađanje proevropskih ekonomskih i političkih reformi.

„Svijet“ danas nije onako direktno angažovan u uspostav-

ljanju i jačanju institucija „funkcionirajuće države“ kao u prvom deceniji nakon rata – kad su i Washington i „međunarodna zajednica“ najviše oličena u agilnom visokom predstavniku Pediju Ešdaunu (Paddy Ashdown) kombinacijom „mrkve i štapa“, odnosno obećanja ekonomske i političke podrške na jednoj i prijetnje sankcijama na drugoj strani, neposredno predsjedavali nad kakvim-takvim napredovanjem prema Evropi.

Od toga odavno nema više ništa. Amerikanci su odustali od predsjedavanja nad razvojem u Bosni i Hercegovini ne zbog Dodikovih antidejtonskih izjava i aktivnosti nego onda kad su bošnjački prodavači magle o „stopostotnoj državi“ u aprilu 2006. godine u ime maksimalističkih zahtjeva torpedovali proces postepenog jačanja države. Visoki predstavnici od tada takođe uglavnom samo pišu izvještaje o zastoju – pa i zaostajanju – BiH na „evropskom putu“ bez namjere da bilo šta praktično potiču ili nameću, a sadašnji visoki predstavnik ovih se dana prvi put pred Savjetom bezbjednosti požalio i na opadanje podrške njegovom uredu zbog čega „postaje sve teže za mene da ispunjavam svoj mandat“.

Znači li to da je svijet digao ruke od Bosne i Hercegovine i da je došlo vrijeme njene dalje razgradnje bilo u vidu najava „referenduma o nezavisnosti“ ili pritisaka za uspostavu „trećeg entiteta“? Oni koji računaju s tim mogli bi se tragično „preračunati“: iako nema nikoga u svijetu ko bi preuzeo ulogu aktivnog predsjedavanja nad projektom evropske Bosne i Hercegovine, sada je – kao možda nikad u 20 postdejtonskih godina – postignuta potpuna saglasnost o njenoj budućnosti. Inicijativa njemačke i britanske diplomatije za poticanje proevropskih reformi postala je projekt cijele Evropske Unije

iza kojeg su stale i Sjedinjene Države. Prva dama evropske diplomatije u prvih šest mjeseci njenog mandata već dva puta je bila u Sarajevu da podrži „istorijsku odluku“ bosanskohercegovačkih političkih prvaka da se pismeno obavežu na reforme koje traži Evropska Unija. Može se očekivati da će idućih mjeseci – s približavanjem 20. godišnjice Dejtonskog sporazuma u novembru – međunarodna očekivanja i poticaji za ispunjavanje obaveza iz potpisane izjave biti sve izraženiji.

Domaće političke vođe koji misle kako mogu „napismeno“ biti za Evropu, a usmeno se rugati njenim i američkim predstavnicima mogli bi na kraju – kao i visoki zvaničnici FIFA ovih dana – otkriti kako su se „zamjerali pogrešnim ljudima“: korupcija i prodaja uticaja nisu, ipak, ograničeni samo na fudbal niti se orasi u džepu nalaze samo u Cirihu ...

Piše: Kemal Kurspahić

LERO TRAVEL
Phone 404-660-0910

Enver Šejtanić

1405 Wheatfield Drive
 Lawrenceville, GA 30043

enver@lerotravel.com
 Save money Book online

www.lerotravel.com

BESPLATNE KONSULTACIJE I APLIKACIJE ZA OBAMACARE

- ☒ Predstavljamo brojne osiguravajuće kompanije
- ☒ Nudimo različite, povoljne polise i pokriva
- ☒ Veliki popusti: auto+kuća, dobri vozači, dobri studenti
- ☒ Besplatne konsultacije i pomoć pri odabiru prave polise
- ☒ NAZOVITE ILI ZAKAŽITE TERMIN DANAS!

INSURANCE: AUTO – HOME – HEALTH – LIFE – COMMERCIAL

1685 Old Norcross Rd, 900B
 Lawrenceville, GA 30046
 TEL: 770-277-3830
 FAX: 770-277-3840

HIRING NEW AGENT

»Crna lista« razbjesnila EU: Lista neosnovana i neopravdana

BRISEL - Ruska „Crna lista“ kojom zabranjuje evropskim zvaničnicima da uđu na njenu teritoriju je potpuno proizvoljna i neopravdana, ocijenjeno je u administraciji EU.

Osim što je objavila imena pojedinaca i diplomata na „crnoj listi“, Moskva „nije ponudila nijednu drugu informaciju koja ima legalnu osnovu, kriterijum ili proces koji je doveo do ove odluke“, navodi se u saopštenju službe za spoljne poslove EU.

„Smatramo ove mjere potpuno neosnovanim i neopravdanim, naročito zbog toga što nema nikakvog razjašnjenja niti transparentnosti“, dodaje se u saopštenju.

Berlin je zatražio od Moskve objašnjenje zbog čega se osmoro njemačkih građana nalazi na „crnoj listi“ političara, diplomata i vojnih zvaničnika iz zemalja EU kojima je zabranjen ulazak u Rusiju.

Ruska strana poslala je „crnu listu“ na adrese mnogih diplomatskih misija zemalja EU u Rusiji.

Od njemačkih državljana, na listi se nalaze poslanik u parlamentu Karl-Georg Velman, Mihael Fuhs, zamjenik šefa frakcije CDU/CSU u njemačkom Bundestagu, kopredsjednici grupe Zeleni/EFA u Evropskom parlamentu, Danijel Kon-Bendit i Rebeka Harms, generalni sekretar Savjeta Evrope Uve Korsepius, državna sekretarka za odbranu Katrin Suder, komandant njemačkih Vazduhoplovnih snaga Karl Milner i političar iz stranke CSU Bernd Poselt.

Neki evropski političari, čija su se imena našla na ruskoj „crnoj listi“ izjavili su da su „ponosni“ zbog toga.

Rusija je ovom listom odgovorila na sankcije koje joj je Unija uvela zbog Krima i Ukrajine, rekao je premijer Holandije Mark Rute.

Crna lista sadrži između 80 i 90 imena, a napravljena je

pošto je EU zabranila ulazak na svoju teritoriju nekim ruski državljanima poslije pripajanja poluostrva Krim i zbog uloge Rusije u ukrajinskoj krizi.

Ministar spoljnih poslova Finske Timo Soini je izjavio da Ruska "crna lista" nije iznenađujuća.

"Prisustvo na ovoj listi ne mijenja moju posvećenost narodu Ukrajine", rekla je poslanica u švedskom parlamentu Ana Marija Koraza Bilt.

"Imam više razloga da budem ponosna nego da se plašim...Putinova lista je potvrda da radim dobro kao parlamentarac", dodala je supruga bivšeg šefa švedske diplomaije Karla Bilta.

Bivši ministar spoljnih poslova Češke Karel Švarcenberg, poznat po oštrim kritikama ruske politike prema Ukrajini, takođe je potvrdio da se nalazi na listi i pozdravio takvu odluku.

"Kad sam vidio druga imena na listi, ustanovio sam da sam u veoma pristojnoj ekipi. Smatram ovo nagradom", rekao je Švarcenberg.

Među imenima koja su se našla na listi su i Gi Ferhofštát, šef liberalne grupe u Evropskom parlamentu, kao i bivša premijerka Belgije i ministarka kulture Švedske Lena Adelson Liljerot.

"Crnu listu" je među prvima komentarisao premijer Holandije Mark Rute, koji je rekao da ona nije zasnovana na međunarodnom zakonu, da nije transparentna i da bi mogla da se ospori na sudu.

Sabina Mortgage, Inc.

Mi kreiramo zajmove prema Vašim potrebama

703-537-5426

Nudimo čitav spektar programa koji uključuju:

COMMERCIAL LOANS – ZA KUĆE ZA RENTANJE

MULTI-FAMILY, MIXED USE, OFFICE, RETAIL

WEARHOUSE, STORAGE, AUTO SERVICE

RESIDENTIAL LOANS IN VIRGINIA KOJI UKLJUČUJU: CONVENTIONAL, FHA, VA, JUMBO, NO-MI-LOANS

MINIMALNA DOCUMENTACIJA NA COMMERCIAL LOANS I VEOMA ATRAKTIVNE KAMATE!

Sabina Mortgage, Inc. Licensed in Virginia - NMLS #499850

2984 Trousseau Lane, Oakton VA 22124

Email: sabina@sabinamortgage.com

website: www.sabinamortgage.com

Novi zakoni u radu - kamen spoticanja za reforme u BiH

Novi zakoni o radu bi mogli biti ozbiljan kamen spoticanja kako reformskim procesima u okviru pristupa Evropskoj uniji, tako i dobijanju kredita od međunarodnih finansijskih institucija.

Nova rješenja koja se najavljuju u RS i FBiH posvađale su sindikate, vlasti i poslodavce. Ona, prema usklađenim mišljenjima vlasti i međunarodnih partnera trebaju osigurati usklađivanje zakonskih odredaba sa međunarodnim dokumentima koje je BiH prihvatila i ratificirala. Istovremeno trebaju stvoriti fleksibilnost tržišta rada u BiH. Sindikati su, pak, rezolutno protiv novih rješenja tvrdeći da se njima napadaju stečena prava radnika. Ministar rada i socijalne politike FBiH Milan Mandilović kaže da je svaka reforma „teška i bolna“ jer donosi neke nove obaveze, mijenja stanje, s čim, kako kaže, dolaze i novi rizici i pravila.

- Svima će nam biti lakše ako konačno počnemo otvoreno i iskreno razgovarati o svemu. Politika u smislu „tako je, u pravu ste, ali ne može se to javno reći iz tog i tog razloga“ ovo društvo nigdje neće odvesti. Normalno je da postoji otpor prema nečemu novom i nepoznatom. U tome je problem jer nema „kamen spoticanja“ kada sve strane shvate, odnosno iskreno, a ne deklarativno prihvate da su reforme neminovne i da se svi mi moramo promijeniti ili „reformirati“ – kazao je ministar Mandilović. On pojašnjava da je zakon o radu samo dio i početak prilagođavanja i usklađivanja propisa sa standardima koji vrijede u EU. Kaže da zakon nije sam po sebi postao „kamen spoticanja“ u procesu reformi, što je prokomentarisao stavom da je naše društvo „zaglavljeno negdje na pola puta između socijalizma i kapitalizma“. - Svi pričamo o privatnoj inicijativi, o privatnim ulaganjima, o privatnom biznisu kao nečemu što pokreće čitav zapadni svijet i što svi mi to hoćemo i u Bosni i Hercegovini. Istovremeno kod nas je san skoro svakog mladog čovjeka da se po završetku školovanja „na sigurno smjesti“ na budžet, u neku državnu firmu. To nema nikakve veze sa zdravom logikom i sa onim za šta smo se opredijelili i čemu težimo – dodaje Mandilović.

Kako saznajemo iz Ministarstva rada i socijalne politike, posebno je važno naglasiti da su Prijedlogom novog zakona o radu (član 22.) precizno predviđeni individualni ugovori o zapošljavanju radnika na određeno kao i na neodređeno vrijeme, te da su najveće nesuglasice u dosadašnjim pregovorima vezane za odredbe ovog Zakona, a koje se odnose na usklađivanje trajanja kolektivnih ugovora (član 182). - Imajući u vidu što veću zaštitu prava radnika kao i interese poslodavaca, u daljem postupku pregovaranja i donošenja ovog Zakona važno je da svi partneri budu svjesni prednosti i mana, kao i rizika i izazova funkcionisanja privrednih djelatnosti u uslovima tržišne ekonomije, a u kojoj je strateški cilj povećanje zaposlenosti, te razvoj i jačanje ukupne ekonomije u zemlji. Možete biti sigurni da Ministarstvo, na čijem sam ja čelu, nikada neće poduzeti niti jedan korak ili potez koji bi išao na štetu radnika, odnosno na štetu njihovih prava – istaknuo je Mandilović. Pored Zakona o radu, postoje i drugi zakoni i propisi koji se u narednom periodu, kao dio reformi, moraju donijeti ili izmijeniti u Federaciji BiH, a u nadležnosti su Ministarstva rada i

socijalne politike.

Salih Kruščica, predsjednik Sindikata državnih službenika FBiH naglašava da sindikati nisu smetnja reformskim procesima i povoljnim kreditima za razvoj realnog sektora, ali su protiv toga da ti procesi idu na štetu radnika. - Postojeći Zakon o radu nije smetnja za ulaganje stranih investicija, kao ni domaćih. Također, nije smetnja tvrdnjama da se ne mogu otpustiti neradnici, čak naprotiv. Sindikat je izričito protiv prijedloga rješenja od strane poslodavaca i MMF-a u Novom zakonu za ukidanje ugovora o radu na neodređeno vrijeme i ukidanja kolektivnih ugovora – kazao je Kruščica. On dodaje da Sindikat ima ulogu da štiti interese svog članstva i da zadrži postojeća i stečena prava radnika, te je, kako kaže, uvijek raspoložen za iskren socijalni dijalog, bez nametanja rješenja koja ukidaju stečena prava i ugovore o radu na neodređeno vrijeme i kolektivne ugovore. - Nećemo dozvoliti da budemo ni jednog dana bez Kolektivnog ugovora. Za ovakvo stanje u državi Bosni i Hercegovini, kao osnovnu prepreku za zapošljavanje i reformske procese, smatramo glavnim krivcem političku nestabilnost, korupciju i kriminal – zaključio je Kruščica.

Kao osnovnu prepreku ili kamen spoticanja za dalje reformske procese, predstavljaju problemi, kao što su politička nestabilnost, korupcija, kriminal, neprovođenje revizije privatizacije, neprovođenje Zakona o oduzimanju nelegalno stečene imovine – smatra Ismet Bajramović, predsjednik Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine. Na osnovu navedenog on smatra da je neophodno hitno donošenje, Zakona o socijalnom zbrinjavanju radnika koji su ostali i koji će ostati bez posla, Zakona o povezivanju staža, Zakona o sigurnosti i zdravlju na radu, izmjene Zakona o stečaju, kako bi se radnici našli u prvom isplatnom planu. - Treba se poći od analize šta to smeta u sadašnjim zakonima o radu kako bi se pokrenuli reformski procesi. U razgovoru s MMF-om, rekli su nam da sadašnji Zakon o radu nije prepreka za investiranje. Ono što poslodavci, pa i vlade, navode kao razloge za prepreke, nije tačna argumentacija. Kao prvo, u sadašnjem Zakon o radu je precizno propisan način potpisivanja ugovora o radu, kao i njihovo otkazivanje. Također, sadašnji Zakon preferira ugovor o radu na neodređeno vrijeme, što je za sve zaposlenika, kao i za buduće generacije, dobro – kazao je Bajramović. Njime je propisano i kad se, u izuzetnim situacijama s ograničenim vremenom, potpisuju ugovori o radu na određeno vrijeme. Bajramović je podsjetio da ovakve odredbe postoje i u Zakonu o radu u Hrvatskoj u sadašnjoj verziji, kojim se propisuje mogućnost ugovora o radu na određeno vrijeme samo u izuzetnim situacijama. - Fleksibilnost tržišta rada, kao nova pojava koja se predlaže, nije ništa novo. Svjedoci smo da se i do sada otpuštala armija zaposlenih, a s druge strane mi i nemamo tržište rada. Iz tih razloga po pitanju ugovora o radu ne treba mijenjati sadašnje odredbe, odnosno ne treba novi Zakon o radu. „Neradnici“, za koje poslodavci kažu da postoje kao problem, mogu se otpuštati i po sadašnjem zakonu. Velikom broju poslodavaca treba izgovor kako da legalizuju crno tržište rada. Drugo bitno za poslodavce je i to što smatraju da treba dovesti u pitanju kolektivne ugovore,

ili u najmanju ruku "usitniti" scenu kolektivnog pregovaranja na tzv. kućne kolektivne ugovore. Upravo je to pokušaj da se zaposleni, pogotovo mladi ljudi, prepuste na milost i nemilost neodgovornim poslodavcima koji će, uglavnom, svojim pravilnicima o radu određivati sudbinu zaposlenih / radnika. Ovo bi bilo jako opasno za radnike, jer bi tad bili potpuno nezaštićeni od samovolje neodgovornih poslodavaca - smatra Bajramović.

Ranka Mišić, predsjednica Saveza sindikata Republike Srpske smatra da ni RS-u ne treba novi Zakon o radu. - Postojeći Zakon o radu RS za razliku od postojećeg Zakona o radu FBiH, je moderniji jer je pretrpio važne izmjene koje se odnose na usklađivanje odredaba ovog zakona s evropskim standardima, s Evropskom socijalnom poveljom, odnosno na poglavljima koja je ratifikovala BiH. Zakon o radu RS je potpuno usklađen s konvencijama Međunarodne organizacije rada, koje su temelj radnog zakonodavstva svake zemlje. Dakle, Zakon o radu RS nije prepreka novom zapošljavanju, nije prepreka novim investicijama, nego je čak motivirajući i za poslodavca i za radnika, zato što na vrlo fleksibilan način uređuje odnose između radnika i poslodavca. Dovoditi u vezu donošenje novog Zakona o radu i dobivanje finansijske podrške od MMF-a, Evropske banke i od Svjetske banke je u najmanju ruku nepristojno. Kada govorimo o MMF-u, Svjetskoj banci i Evropskoj banci, ta sigurnost koju oni traže da bi mogli, ne samo da daju kreditna sredstva koja će im se vratiti uz kamatu, traže i uređenje zemlje po njihovoj mjeri, a to znači da hoće da diktiraju reformske procese za koje oni cijene da će biti korisni, ne čovjeku, ne građanima, nego vlasnicima kapitala - kazala je Mišić.

Advance Dental Center
Dr. Ali Rajai, DDS
770-751-8800

We Provide:

- Braces for children and adults
- Dental Implants
- Root Canals
- Crown/Bridge
- Partials/Dentures
- Cosmetic/Fillings
- Extractions/Wisdom Teeth Removal
- Treatment of Gum Disease
- No insurance? *Not a Problem*
- New Patient Adults Exam and X ray \$59.00
- New Patient Under 14 Exam, X ray, and Cleaning \$99.00
- Teeth Whitening New Patient \$150.00 (Take Home)

Most insurance accepted
6 months no interest using Care Credit

SUMMER SPECIAL FOR BRACES (MAY, JUNE, JULY, AUGUST) only \$3499.00

11670 Jones Bridge Rd. Suite C Johns Creek, Georgia 30005

Need help with your language?
Bosnian call Monday 9:00am-1:00pm
Russian call Friday 9:00am-6:00pm

bosna i hercegovina

REALTY PROFESSIONALS

BUYING • SELLING • LEASING
RESIDENTIAL • COMMERCIAL

ARMIN MEHMEDOVIC
(404) 512-0509

arminsellsatlanta@yahoo.com

Firme iz RS sele u Federaciju BiH

Nakon što je u nacrtu usvojen novi zakon o porezu na dobit, sve su glasnije najave kompanija o preseljenju sjedišta firmi izvan RS-a. Zakon ide u korist privrednika, tvrde u Vladi.

Zakonom o porezu na dobit, tačnije članom 21, rabat, koji ulazi u poresku osnovicu, ograničava se na maksimalno tri odsto vrijednosti prihoda od prodaje. Ovo je za privrednike nedopustivo jer na ovaj način, kako tvrde, postaju nekonkurentni na tržištu. U kompaniji "Hemofarm" (naslovna fotografija) jedinoj fabrici lijekova u RS i jednoj od nosilaca farmaceutske industrije u BiH, vjeruju da neće doći u situaciju da sele sjedište van RS.

Međutim kako kaže direktor Aleksandar Veselinović zakon, ukoliko bude usvojen, dovešće do još veće nekonkurentnosti firmi iz RS-a.

"Usvajanje ovog zakona dovelo bi preduzeća iz Republike Srpske u nekonkurentan položaj u odnosu na preduzeća iz Federacije BiH, iako i jedni i drugi posluje na istom tržištu. Zakon o porezu na dobit FBiH ne poznaje ograničenje rabata, tako da se preduzeća iz Federacije mogu prilagoditi trenutnim tržišnim uslovima, pri čemu im dati rabat umanjuje njihovu poresku osnovicu. Iskreno vjerujemo da nećemo doći u situaciju da o seljenju kompanije uopšte razmišljamo", kaže Veselinović.

Guši se privredni ambijent

Nakon usvajanja nacrtu zakona o porezu na dobit, koji se nalazi u setu još nekoliko zakona koji prate najavljene reformske procese, održana je javna rasprava na kojoj su privrednici ukazali upravo na propuste kada je riječ o predloženim zakonima.

Tvrde da se vladinom politikom ne podstiče privredni ambijent, već naprotiv, da se na ovaj način guši privredni rast i investicije.

Marko Knežević, vlasnik kompanije "Entering", kaže da ovakvi potezi vlasti ne idu na ruku ni poslodavcima ali ni vlasti: "Čuo sam jedan dobar komentar od poslodavaca u kojem su zamolili Vladu RS da im ne pomaže više da ne bi bilo gore nego što jeste, tako da sam saglasan sa tim. Svakako da ljudi razmišljaju ili o zatvaranju biznisa ili o preseljenju pod ovakvim uslovima. Već imate firme koje su registrovale djelatnost u Federaciji BiH i tamo plaćaju porez a poslovanje su zadržali u RS-u."

U privrednoj komori RS, gdje su zajedno sa resornim ministarstvom održane javne rasprave, privrednici su dobili obećanja da će, kada je riječ o novom zakonu o porezu na dobit, biti uvažene sugestije privrednika.

"Dobili smo uvjeravanja da će veliki dio prigovora biti prihvaćen i da se sporni član 21 neće naći i u prijedlogu zakona", kaže Vladimir Blagojević iz PKRS, navodeći da, kada je riječ o preseljenju kompanija, da se radi samo o promjeni distributera za tržište Federacije BiH a ne i sjedišta.

"Zakon ide u korist privrednika"

Ministar finansija Zoran Tegeltija nije bio toliko uvjerljiv kada je riječ o eventualnom brisanju spornog člana 21. On tvrdi da se ovim zakonom žele spriječiti zloupotrebe: "Zakon o porezu na dobit RS u svim svojim elementima ide u korist privrednih subjekata", rekao je Tegeltija ne navodeći da li će zakon u drugom čitanju doživjeti suštinske izmjene.

Veliki broj srbijanskih kompanija tokom prošle godine preselio je svoja sjedišta iz RS u Federaciju BiH. Suština je u tome da se plaća manji porez i gotovo nikakve obaveze s obzirom na sjedište firme. Po tom principu firme u RS sve više na teritoriji ovog entiteta imaju samo poslovanje a sva se dobit prelijeva u Federaciju gdje se i plaćaju obaveze.

Siniša Vukelić, urednik portala Capital, kaže da je samo u prošloj godini nekoliko velikih kompanija preselilo svoja sjedišta iz RS u Federaciju BiH, najvećim dijelom srbijanske

kompanije. Vukelić podsjeća da je privrednicima jedino bitan profit i da ih politika ne zanima.

Ograničavanje oglašavanja

"Ovaj zakon otežava poslovanje kompanijama u RS i to će se vlastima vratiti kao bumerang. Obrazloženje vlasti za ovaj zakon je da se njime žele spriječiti transferne cijene, odnosno da se na taj način želi spriječiti poslovanje unutar istog preduzeća, koristeći niže cijene. Zapravo ovdje se radi o principu ležećeg policajca,

gdje država ne može da sankcioniše bahate vozače, postavi ležeće policajce pa kažnjava i one dobre kojima uništavaju automobile. Sistem ovim priznaje da je nesposoban. Kompanije će i dalje ići tamo gdje imaju povoljniji poslovni ambijent."

Novim zakonom o porezu na dobit, pored člana 21, kompanije će imati još jedan problem s obzirom da je istim zakonom definisano da se samo 5 odsto od godišnjih prihoda može koristiti za oglašavanje. To znači da druge kompanije, koje su prisutne na tržištu BiH a čije je sjedište u nekoj od susjednih zemalja, mogu marketinški, odnosno jakim reklamnim kampanjama, da unište domaće proizvođače. Nisu rijetki komentari privrednika da poslovni ambijent u RS može spasiti samo smjena vlasti, o čemu se uveliko špekuliše posljednjih dana.

Osman "Cico" Vujinović

VIRTUAL PROPERTIES REALTY

cell: 404-550-8054
 fax: 404-641-1831
 e-mail: osmanvu@gmail.com

**Specijalnosti:
 bankovne kuće,
 foreclosure i HUD kuće**

Style TRAVEL USA

tel > 1.773.525.4889
 fax > 1.773.435.6753
 e-mail > info@styletravelusa.com

<4109 North Kedzie Ave, Chicago, IL 60618>

NAJPOVOLJNIJE karte za Bosnu, Srbiju, Hrvatsku, Crnu Goru, Makedoniju, Sloveniju i sve ostale destinacije!

Nudimo i usluge prevoda, popune i ovjere dokumenata.

Nudimo i paket aranžmane za

- * Mexico
- * Caribbean
- * Hawaii

<www.styletravelusa.com>

Senad i Sevleta Čamdžić

Eurotel Agencija

PONOVO NAJBOLJI!

Dosta Vam je lažnih obećanja o niskim cijenama i kvalitetnom servisu-provjerite naš servis

13 godina rada sa samo jednim ciljem-zadovoljan korisnik

POVOLJNE CIJENE! **KVALITETAN SERVIS!**

Ako želite da zovete sa Vaših mobilnih telefona po istim cijenama kao i sa kućnog telefona, pozovite nas i taj servis će Vam biti aktiviran Isti dan

NAJPOVOLJNIJE CIJENE!

Bosna	samo 8.9 c/m!	Zovi!
Srbija	7.9 c/m	
Hrvatska	samo 4,9 c/m!	Koristi!
Crna Gora	9.9 c/m	
Makedonija	7.9 c/m	Uštedi!
Zapadna Evropa	1 c/m!	

Tri ili jedan jezik

Oko 200 djece srpske nacionalnosti u Hercegovačko-neretvanskoj županiji (HNŽ) imaju dvije mogućnosti osnovnoškolskog školovanja: po planu i programu na hrvatskom jeziku te po planu i programu na bosanskom jeziku, jer u Bosni i Hercegovini (BiH) ne postoji jedinstveni nastavni plan i program. Ovaj apsurd nije prisutan samo u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH), već i u Republici Srpskoj (RS) gdje to pravo nemaju djeca hrvatske i bošnjačke nacionalnosti.

Roditelji u Mostaru ne žele djecu izlagati neugodnostima

Roditelji mališana u Mostaru ne žele podjele po etničkom principu ali smatraju nužnim zastupljenost minimuma nacionalne grupe predmeta. „Srpska djeca u FBiH nemaju mogućnost da nastavu pohađaju na svom maternjem jeziku, a u tek nekoliko škola i to na području Drvara i Glamoča imaju mogućnost izučavati nacionalnu grupu predmeta. U Mostaru pohađaju nastavu na bosanskom i na hrvatskom jeziku, a, nažalost, bilježe se i slučajevi diskriminacije. Ali, roditelji u Mostaru ne žele politizirati ovo pitanje niti svoju djecu izlagati neugodnostima“, kaže Sanja Bjelica Šagovnović, majka djevojčice koja ove godine kreće u školske klupe i članica Uprav-

nog odbora Srpskog prosvjetnog i kulturnog društva (SPKD) 'Prosvjeta' Mostar.

Ona podsjeća da Srbi u Mostaru i u HNŽ-u nemaju svoje predstavnike u vlasti, a da kod aktualnih vlasti do sada nije bilo sluha za ovo pitanje. „Zbog nemogućnosti rješavanja ovog važnog pitanja u okviru obrazovanog sistema i na političkom nivou, SPKD 'Prosvjeta' Gradski odbor Mostar prije dvije godine pokrenuo je dopunsku nastavu 'Prosvjetnu školu srpskog jezika, istorije i kulture', gdje djeca subotom slušaju o svom jeziku i kulturi. Za sada je to jedini način. Nadam se da će doći vrijeme kada će nestati diskriminacije i segregacije u ovoj zemlji i da će svako dijete biti ravnopravno i školovati se u kvalitetnom obrazovnom sistemu“, komentira Bjelica Šagovnović.

Zavod za školstvo: Nemamo novca

Željko Ćorić, ravnatelj Zavoda za školstvo HNŽ-a kaže da za sada nije moguće organizirati nastavu na srpskom jeziku prvenstveno iz finansijskih razloga. „Olako kažemo da je riječ o diskriminaciji. Kada govorimo o Mostaru, ovdje je problem velike razuđenosti područja i malog broja djece. Treba se or-

ganizirati prijevoz, učitelje... a uz stalne probleme u školstvu, to sada nismo u mogućnosti. Problem je više praktične nego političke prirode", kaže Čorić podsjećajući da u Općini Ravno postoji područna škola gdje je organizirana nastava na srpskom jeziku, po nastavnom planu i programu RS-a.

Međutim, Ravno je od Mostara udaljeno oko 120 kilometara te je roditeljima djece srpske nacionalnosti ta solucija još neprihvatljivija.

Ipak, na rješenju ovog pitanja insistirati će nova ministrica obrazovanja i znanosti FBiH dr. sc. Elvira Dilberović. „Čim sam došla na dužnost ministrice, tražila sam informaciju imaju li djeca srpske nacionalnosti pravo na nacionalnu grupu predmeta. Doznala sam da stanje i nije tako loše kako se percipira u javnosti, dok se to ne bi moglo kazati i za RS“, kaže ministrica Dilberović.

No, kaže da se mora ukloniti segregacija djece u FBiH, a što je stav i Vijeća Europe u BiH.

„Na žalost, stručne preporuke od strane naših njemačkih partnera koje su poslane etnitskim i županijskim resorima nisu prihvaćene. Mora se pokazati odgovornost i pružiti financijska pomoć kako bi se uistinu riješio ovaj problem“, stav je ministrice.

I njezin prethodnik na toj ministarskoj dužnosti, mr. Damir Mašić kaže da je za vrijeme njegova mandata u četiri županije u FBiH omogućeno djeci srpske nacionalnosti pravo na materinji jezik i nacionalnu grupu predmeta, no da to pravo nemaju i djeca bošnjačke i hrvatske nacionalnosti u RS-u.

„Ko može zabraniti bilo kojem pripadniku konstitutivnog naroda u BiH da se obrazuje na svom jeziku, kako to Ustav propisuje? Jasno se kaže da postoji tri jezika i dva pisma, a zbog političkih kalkulacija od toga se stvara problem“, stava

je Mašić.

Idemo ponovno ispočetka...

Model za rješenje ipak postoji i to u - Banja Luci

No, upravo u RS postoji jedinstven primjer u BiH. Katolički školski centar (KŠC) 'Bl. Ivan Mertz' u Banja Luci pohađaju djeca sve tri nacionalnosti. Uče se ne samo hrvatski književnici, nego i svi s područja BiH, bošnjački i srpski, kao vrijedna i zajednička baština. Primjerice, djeca koja žele pišu na ćirilici, i na srpskom kao i na bosanskom i tu se ne vidi nikakav problem jer se, kako kažu, čovjek poštuje u svome identitetu.

Ravnatelj KŠC-a mons. Ivica Božinović, smatra da se za sve treba pronaći - dobra volja. „KŠC je prepoznat u BiH kao primjer-škola gdje se ne samo poštuju nego i njeguju različitosti. Nastojimo svakome pružiti mogućnost da se pokaže u onome što on jest. Nije teško organizirati takvu nastavu, a mnoge stvari u BiH 'šepaju' zbog nedostatka političke volje. Jedni prema drugima pristupamo s velikim nepovjerenjem. Kada se stvori dobra politička klima biti će riješeno, ne samo ovo pitanje, nego i većina ostalih“, zaključuje on.

Akademik, prof.dr. Slavo Kukić sa Sveučilišta Mostar kaže da za ovo pitanje snose odgovornost političari. „Pitanje je stručne naravi - imamo li zaista tri ili jedna jezik. Suglasja oko ovog pitanja i jedinstvenog jezika u BiH neće biti jer političke kaste stalno podgrijavaju nacionalne tenzije. Kao nigdje u svijetu, ovdje se rađamo poliglota jer odjednom znamo tri jezika“, kaže sociolog Kukić.

I tako, u BiH 'nitko nije kriv', a prst je uvijek 'uperen u drugog'.

**HURRY!
ACT NOW!**

GET MORE FOR LESS

FREE HOPPER UPGRADE

UNBEATABLE WHOLE-HOME HD DVR

- Watch all your live and recorded TV anywhere
- Instantly skip commercials
- Store up to 2,000 hours of your favorite shows

Features must be enabled by customer.
Available with qualifying packages. Monthly fees apply:
Hopper, \$12; Joey, \$7; Super Joey, \$10. Requires
Internet connection.

SPECIAL OFFERS INCLUDE:

FREE PREMIUM CHANNELS
for 3 months

Offer subject to change based on premium channel availability.
* Free premiums offer available with all plans. Note, Encore is included in America's Top 250.

BUNDLE AND SAVE WITH DISH
Ask how you can save \$10/mo.
WITH DISHNET HIGH-SPEED INTERNET

All offers require 24-month commitment and credit qualification.

Call today for the best deal! 1-800-440-3406

Visit your local
Authorized
Retailer today!

Important Terms and Conditions: Promotional Offers: Require activation of new qualifying DISH service. All prices, fees, charges, packages, programming, features, functionality and offers subject to change without notice. After 12-month promotional period, then-current monthly price applies and is subject to change. **ETF:** If you cancel service during first 24 months, early termination fee of \$20 for each month remaining applies.

Additional Requirements: Hopper: Monthly fees: Hopper, \$12; Joey, \$7; Super Joey, \$10. Commercial skip feature is available at varying times, starting the day after airing, for select primetime shows on ABC, CBS, FOX and NBC recorded with PrimeTime Anytime. Recording hours vary; 2000 hours based on SD programming. Equipment comparison based on equipment available from major TV providers as of 12/01/14. Watching live and recorded TV anywhere requires an Internet-connected, Sling-enabled DVR and compatible mobile device. **Premium Channels:** Premium offer value is up to \$132; after 3 months, then-current monthly prices apply and are subject to change. **Installation/Equipment Requirements:** Free Standard Professional Installation only. Leased equipment must be returned to DISH upon cancellation or unreturned equipment fees apply. Upfront and additional monthly fees may apply. **Miscellaneous:** Offers available for new and qualified former customers, and subject to terms of applicable Promotional and Residential Customer agreements. State reimbursement charges may apply. Additional restrictions and taxes may apply. **Offers end 6/10/15.**

© 2015 DISH Network L.L.C. All rights reserved. SHOWTIME is a registered trademark of Showtime Networks Inc., a CBS Company. STARZ and related channels and service marks are property of Starz Entertainment, LLC. ENCORE and related channels and service marks are the property of Starz Entertainment, LLC. Visit encoretv.com for air dates/times.

DR_15718

PENZIJSKO, INVALIDSKO I SOCIJALNO OSIGURANJE U AMERICI SOCIAL SECURITY ADMINISTRATION (SSA)

NAPOMENA: Ovo nije zvanična obavijest, ovo je samo neobavezni, skraćeni pregled informacija.

U Americi postoje tri osnovne vrste penzija: Radna, Invalidska (SSDI) i Socijalna (SSI).

Social Security Administration - SSA (Američka verzija PIO/MIO), reguliše i odobrava ove penzije.

Izuzetci: školski sistem, željeznica, državne i lokalne uprave imaju posebne penzijske osnove i ove penzije se ne ostvaruju kroz SSA.

RADNA PENZIJA

Da bi ostvarili punu radnu penziju morate biti u starosnoj dobi između 65 godina i 2 mjeseca i 67 godina života, u zavisnosti od godine rođenja i morate imati najmanje 40 kredita (kvartala) radnog staža koji ne mora biti ostvaren samo u jednoj kompaniji.

Znači, treba da radite najmanje 10 godina da bi ostvarili ovih 40 kredita, u jednoj godini se ne može dobiti više od 4 kredita. Može se ostvariti i prijevremena radna penzija kada napunite 62. godine, samo ova penzija će biti umanjena.

Vaša kompanija u kojoj radite će Vam pomoći u vezi ostvarenja ove penzije. Obično se ova penzija može primati i u Evropi.

INVALIDSKA PENZIJA (Social Security Disability Insurance - SSDI)

Social Security Administration (SSA) ima vrlo stroga pravila u vezi ostvarenja ove penzije. Beneficije se daju radniku koji ima fizičke i/ili mentalne nesposobnosti koje ga sprečavaju da radi najmanje 12 mjeseci ili koje mogu dovesti do smrti. SSA ne plaća kratkoročne ili dijelimične beneficije. Dodatno, podnosilac zahtjeva mora imati dovoljno zarađenih radnih kredita da bi se kvalifikovao za ove beneficije.

Broj zarađenih kredita varira u zavisnosti od starosti podnosioca u vrijeme početka invalidnosti.

Radni krediti za invalidsku penziju su ostvareni kroz Vaše zarađene kredite. Za svaki kvartal koji ste radili i uplatili u Social Security, Vi ste zaradili radne kredite. Osobe koje nemaju dovoljno zarađenih kredita nisu kvalifikovani za invalidsku penziju. Iznos Vaše invalidske penzije zavisi od Vašeg radnog staža i zarada.

U zavisnosti kolika je ova penzija Vi imate pravo da radite dodatni ograničeni broj sati, s tim da ukupna zarada ne pređe od strane SSA propisane limite.

Ako počnete da primite invalidsku penziju, a imate maloljetno dijete/djecu oni takođe mogu biti kvalifikovani da primaju od SSA novčane beneficije do punoljetnosti. Tačan iznos ovih beneficija zavisi od toga koliko ste novca zarađivali dok ste radili.

Ako ostvarite ovu penziju Vi imate pravo na Medicare koji se plaća, ali ako ste ispod 65 godina starosti na Medicare se

čeka do dvije godine od dana invalidnosti. Obično se ova penzija može primati i u Evropi.

U određenim situacijama Vi imate pravo pored ove penzije i na dodatnu Socijalnu penziju - SSI. Vi morate sami podnijeti aplikaciju za ovu penziju.

SOCIJALNA PENZIJA (Supplemental Security income - SSI)

Ako ste nesposobni za rad, a nemate dovoljno ili nimalo radnih kredita i Vaš kućni prihod i imovina je ispod limita propisanih od strane SSA, Vi se možete kvalifikovati za Socijalnu penziju. Za razliku od invalidske penzije koja je bazirana na zarađenim kreditima, ova vrsta penzije se bazira na nemaštini.

Ako ostvarite pravo na ovu penziju, Vi ste kvalifikovani i za Medicaid (besplatan). Ova penzija se ne može iznjeti iz Amerike i Vi morate sami podnijeti aplikaciju za ovu penziju.

Kada SSA donese odluku u Vašem slučaju u vezi sa SSDI i SSI, poslaće vam pismo. Ako je Vaš zahtjev odobren, u pismu će Vam reći kolika je penzija i kada ćete početi da je primite. Ako Vaš zahtjev nije odobren, oni će Vam objasniti koji je razlog za to i kako da napravite prigovor, ako se ne slažete sa tom odlukom.

U Regionu 4 (Jugoistok Amerike) oko 90% zahtjeva se odbije. Ako je Vaš zahtjev odbijen, Vi možete napraviti prigovor i tražiti da idete na Social Security sud. Prigovor se mora napraviti u roku od 60 dana od dana odbijenice. Obično treba između 9-12 mjeseci, nekada i duže dok se ne izađe pred sudiju.

Zakon ne propisuje da morate imati predstavnika-zastupnika, ali je više nego potrebno imati ga zbog složenosti postupka. Ove aplikacije su komplikovane sa puno papirologije i popunjavanja različitih obrazaca, izvještaja, izjava, itd.

Pogotovo je potrebno imati predstavnika kada se prave žalbe i ide se na sud. Vi možete izabrati - angažovati advokata ili prihvatiti od Social Security odobrenog ovlaštenog predstavnika.

Uobičajeno je da se predstavnik plaća u zavisnosti od uspjehnosti ostvarenja zahtjeva, tj. jedino ako se dobije penzija.

U tom slučaju njemu pripada $\frac{1}{4}$ od zaostataka neisplaćenih penzija, s tim da taj iznos ne može preći \$6000 što je maksimum dozvoljen zakonom. Ako je Vaš slučaj ponovo odbijen predstavniku ne pripada ništa.

Za više informacija i pomoć u ovim procesima nazovite na tel. 678-429-4353, dkrgo@bellsouth.net

Dino Krgo, ovlašteni i kvalifikovani predstavnik pred SSA.

FASTV

NOVO HAYAT PAKET OD SAD NA FASTV!

za samo **\$20**

Mjesečno
Uključujući takse!

+ 100 TV Kanala samo
+ FREE HD BOX

ZOVITE FASTV I GLEDAJTE 100+ TV KANALA iz Balkana za samo \$20

1-866-639-8911

Address: 2320 Arthur Ave Bronx, NY 10458

Telephone: 1-866-639-8911

Website: www.FASTV.com

Makedonija – novi pijun na tabli Kremlja

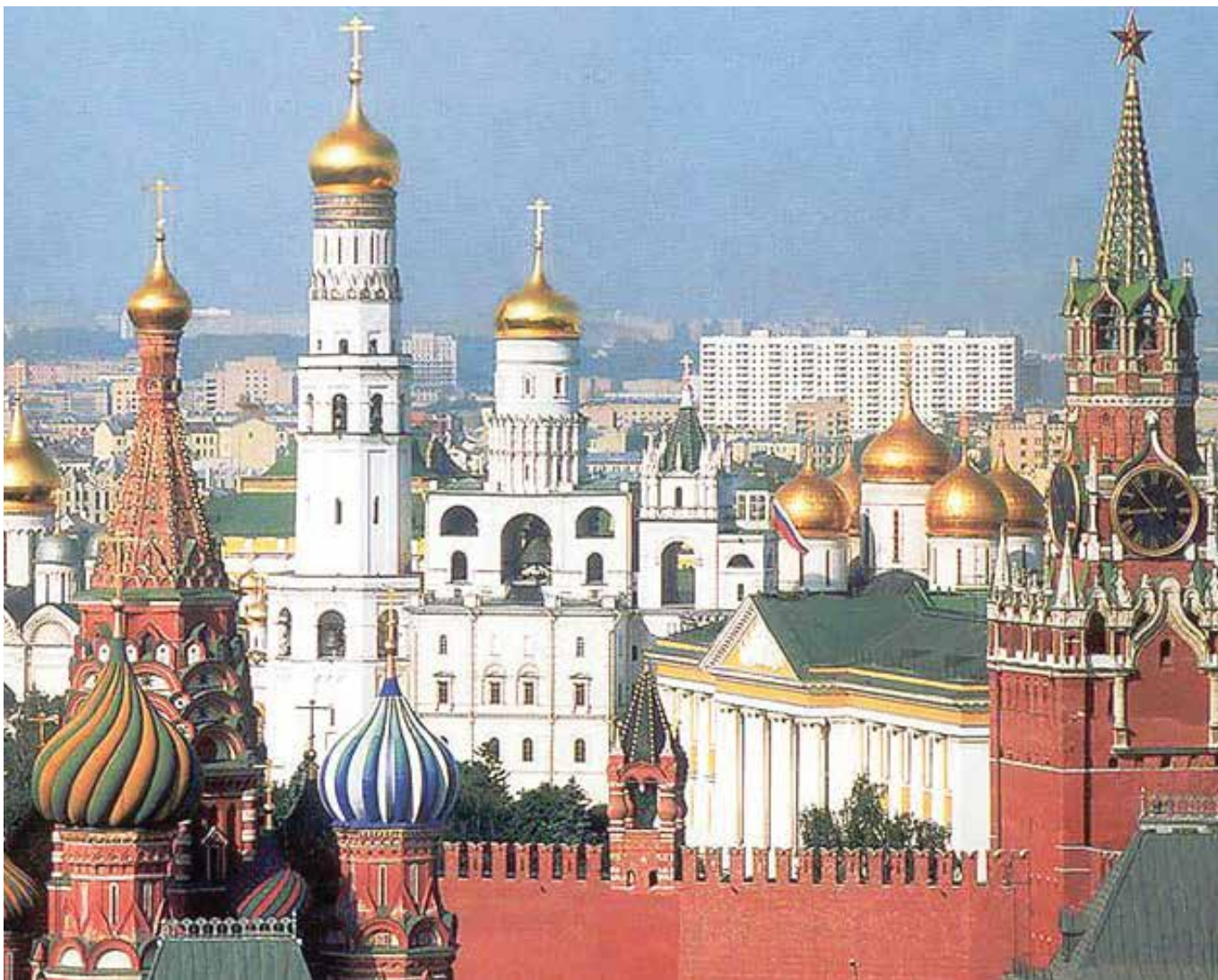
Previše mala i okrenuta Zapadu, Makedonija nikada nije imala bitnu ulogu u ruskim geopolitičkim planovima. Nedavni događaji su sve promijenili. Mnogi posmatrači vjeruju da premijeru Gruevskom odgovara ruska podrška.

Nikola Gruevski rijetko propušta priliku da naglasi da je članstvo u Evropskoj uniji i NATO „najviši prioritet“ njegove vlade. Tako je poručio i svojim pristalicama koje su se 18. maja okupile na mitingu u Skoplju. U prvim redovima ispred bine – gdje je rijetko kada nešto spontano – jasno su se isticale desetine pristalica u majicama sa likom Vladimira Putina i ruskim zastavama. Na prvi pogled, takav ruski folklor nespojiv je sa retorikom makedonskog premijera. No, u Makedoniji –

koju ozbiljno potresaju politički skandali i krvavi obračun u Kumanovu – sada više ništa nije nespojivo.

Počelo je kao tipično balkanska priča o nepotizmu, korupciji, partijskim spletkama i međuetničkom sukobu. Međutim, sada situacija u Makedoniji poprima obrise novog ringa u kojem snage odmjeravaju Rusija i Zapad. U Moskvi to i ne kriju. Tako je šef diplomatije Sergej Lavrov rekao da je sve što se dešava u Makedoniji „orkestrirano“ sa Zapada i jasno podržao konzervativnu vladu premijera Gruevskog.

Za razliku od pravoslavnih susjeda Srbije i Grčke, Kremlj se rijetko bavio Makedonijom još od završetka međuetničkih sukoba 2001. „Makedonija nikada nije bila važan dio ruske spoljne politike“, podsjetila je nedavno skopska profesorka

Julija Brsakoska-Bazerkoska.

Priča o Turskom toku

U javnosti ruski političari zastupaju teoriju prema kojoj Zapad kažnjava Gruevskog destabilizacijom zemlje jer on ne podržava sankcije protiv Rusije, a podržava ruski gasovod radnog naziva Turski tok. „Ako pogledate geografiju regiona, Makedonija je najbolje mjesto za gradnju nastavka tog gasovoda“, ukazao je Vladimir Čizov, ruski ambasador pri EU. Nisu svi uvjereni u tu teoriju. Recimo Nikola Kjurčiski sa moskovske Predsjedničke akademije nije uopšte ubijeđen da će Turski tok biti produžen van granica Turske. Za to je više razloga: ni taj gasovod – kao ni sahranjeni Južni tok – ne poštuje evropska pravila, a istovremeno je pitanje koliko treba Rusiji koja sve manje izvozi ka Evropi. „Uz to je Turski tok veoma skup i neekonomičan projekat“, kaže Kjurčiski.

Mnogi smatraju da su obećanja o jeftinom ruskom gasu dio strategije o širenju uticaja na Balkanu. U februaru je i američki šef diplomatije Džon Keri naveo jedan broj evropskih zemalja koje su „na liniji vatre“ u geopolitičkom obračunu. Među njima je pomenuo i Makedoniju.

Očajnička potraga za podrškom

Makedonska opozicija i nezavisni mediji trenutnu situaciju tumače kao povlačenje podrške Zapada vladi Nikole Gruevskog, koji je tokom devet godina vladavine najčešće važio za uzornog đaka Brisela. Sve češće se u zapadnim prijestonicama i štampi o Gruevskom piše kao o autoritarnom vladaru, sve udaljenijem od demokratskih ideja. Taj utisak pojačavaju i mediji pod kontrolom vlade kao i njeni dvorski

analitičari koji ne skrivaju simpatije za stil vladanja Vladimira Putina. Još jedan razlog što se Gruevski okreće Moskvi je dugogodišnji spor oko imena Makedonije – Grčka de fakto blokira evroatlantske integracije sjevernog susjeda.

Bez obzira na to, istraživanja javnog mnjenja i dalje pokazuju podršku članstvu u EU i NATO od strane makedonskih građana i pitanje je da li tamo može da ih uvede upravo Gruevski. Lišen podrške Zapada, on moćnu zaleđinu traži u Kremlju, smatraju mnogi analitičari. „Očajnički traži podršku ove svjetske sile. Gruevski nema izbora“, kaže Kjurčiski. Prema pisanju medija, Moskva je nedavno drastično povećala broj ljudi u svojoj ambasadi u Skoplju. Povećao se i broj izvještaja o Makedoniji u ruskim vladinim medijima. Očigledno Kremelj na maloj balkanskoj zemlji sada radi u tri smjene.

Intervju Kurt Basiner:

Političke elite u BiH još su samo deklarativno za EU

Američki politički analitičar Kurt Basiner (Bassauer) jedan je od osnivača Političkog vijeća za demokratizaciju (DPC), koji je vrlo aktivan u BiH. To nevladino udruženje je nedavno izazvalo pažnju javnosti kada je uputilo otvoreno pismo novom šefu i specijalnom predstavniku EU u BiH Larsu Gunaru Vigemarku (Gunnar Wigemark) sa 12 prijedloga, s preporukom da bi se na terenu efikasno trebao realizirati pristupni Ugovor o stabilizaciji i pridruživanju (SAA).

Basiner navodi da su dva autora tog pisma Evropljani Bodo Veber (Weber) i Tobi Vogel (Toby). U intervjuu Basiner govori o bh. šansama da postane dio NATO-a, ograničenjima na tom putu te kako vlastodršci u BiH samo deklarativno podržavaju članstvo u EU, a da ujedno neki od njih rade protiv toga. Izvjesnu dozu rezerviranosti ovaj Amerikanac, koji već više godina radi kao analitičar i zagovornik BiH u euroatlantskim integracijama, pokazao je i za britansko-njemačku inicijativu.

EMC TRUCKING

Serves All 48 States

EMC Trucking zapošljava owner-operatore i kompanijske vozače. Zagarantovana zarada!

- Minimum 3 godine iskustva
- Mogućnost rentanja trailer-a
- Dispatcher 24/7
- Korištenje kartice za gorivo (Fleet Card)

Za više informacija nazovite: 770 299 1702

Mrkva i batina

Kako se može protumačiti Vaše otvoreno pismo šefu delegacije EU – kao prigovor, reklamacija ili čak američko “uputstvo za upotrebu” u vezi s realizacijom britansko-njemačke inicijative koja je bila preduvjet za potpisivanje pristupnog SAA?

– DPC je već istaknula bojazni oko britansko-njemačke inicijative u novembru i one važe i danas. Zbog toga jer je inicijativa toliko maglovita, ona (jedino) može biti plodna ukoliko ima volje da se odstupi od EU “comfort zone” (zone udobnosti). To je ono što naše otvoreno pismo specijalnom predstavniku EU u BiH Vigemarku želi postići: dati mu neke konkretne ideje da mi možemo razviti ovu inicijativu u uspjeh, uz jačanje popularnog EU kredibiliteta u BiH. To se tek treba postići. Mnogo toga zavisi od Vigemarkovog ličnog liderstva.

Jesu li prioriteti o BiH poredani od najlakše prema najtežoj obavezi i jesu li dati vremenski okviri od šest do 12 mjeseci za njihovo ispunjenje realistični?

– Vremenski okvir je realističan ako se akcije poduzmu odmah i ako ima volje da se ti ciljevi razvijaju uz popularnu podršku. Ne bismo preporučili nešto što smatramo nemogućim. No, valja znati da niko od političkih elita neće prigriliti reforme koje su teške ukoliko alternative nisu još bolnije. To je uvijek bila EU “kvaka” – iako ona tradicionalno ne funkcionira s negativnim navođenjem. Uskraćivanje “mrkve” BiH ne znači batinu, a batina prouzrokuje bol kad vas njom udare. Ali za EU je uskraćivanje mrkve već batina.

Zvuči filozofski, šta to znači u praksi? Je li to prigovorate nekim političarima u BiH?

– Naravno, mrkva su zapadni novci, dolari – finansijska pomoć, a batina znači da bi svako nasilje (u BiH) bilo tretirano s nadmoćnom zapadnom silom, jer Bosna i Hercegovina

je ovdje da ostane. Prateća poruka treba biti da više neće biti novaca od naših poreznih obveznika dok ne uradite što mi želimo. Dakle, usvojite ozbiljne reforme.

Čini li Vam se i zbog toga ovaj entuzijazam bh. političara pretjeranim i kako se sve to uklapa u britansko-njemačku inicijativu koju su oni načelno prihvatili?

– Taj pristup prema aktiviranju zakašnjelog Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju (SAA) je ono što je potpisano na prvom mjestu, dakle, nada da će simbolizam daljnjeg kretanja stvoriti aktuelnu dinamiku. No, to se nije dogodilo 2008., pa nema razloga da se vjeruje da će se to dogoditi sada. Političke elite imaju iste one poticaje koje su uživali godinama, samo s jednim zahtjevom manje – implementacija odluke “Sejdić-Finci”. Shodno tome, inicijativa (iz Berlina i Londona, op. a.) čak još više produbljuje percepciju da EU nije ozbiljna oko (svojih) zahtjeva.

“Sejdić-Finci”

Možemo li onda reći kako su EU i SAD odbile ili barem odložile na neodređeno vrijeme odluku “Sejdić-Finci”?

– Pa uopće i ne postoji evropska volja da se radi na strukturalnom ili ustavnom pitanju. A američka pozicija je bila vezana više uz to da se Dragan Čović napravi sretnim nego da se učini da Bosna i Hercegovina proradi. Dakle, imamo dva različita okusa lošeg. Evropski razlog da se ne žele baviti američkom idejom nije imao specifičan sadržaj, što bi bilo opravdano, ali radije zato što je imao suviše ambiciozan cilj za početak.

Hoće li onda ova bh. vlada s takvom “homo-duplex” – dvoličnom politikom, uopće moći opstati?

– Naravno (hoće) – a šta je alternativa? Ko to predlaže alternativnu agendu? I gdje bi oni (trenutno na vlasti, op. a.) to pošli – nazad u SNSD ili SDP – da traže rješenja? SBB?

Prema najboljem scenariju, kada vidite BiH u EU?

– Teško je reći, a biti pošten, zato što to isto tako zavisi od volje unutar članstva EU. Mislim da se ulazi u inverziju prioriteta koji se trebaju promijeniti. Od onih sam koji bi voljeli vidjeti BiH u EU i NATO-u kad zemlja bude spremna da postane konstruktivan član u obje institucije. Mislim da ciljevi trebaju biti da BiH postane funkcionalna i odgovorna demokratija. Kad se to dogodi – put za EU i NATO postaje lakši. Do tada napredak će biti samo izmišljen. Vi možete deklarirati takav napredak kad god želite, ali niko neće povjerovati da je on stvaran.

Zar put BiH u NATO nije lakši i izvjesniji od više uvjetovanog puta u EU?

– Sve dok BiH ne bude imala drugačiju ustavnu strukturu, ona se neće priključiti NATO-u. I tačka! Onako kako je BiH strukturirana, sada ona može biti platforma za ruski veto.

To zvuči kao da je BiH, ne svojom greškom, “izgubljen slučaj”. Odgovara li to onda političarima na vlasti u BiH, hoće li oni istinski u NATO-u i EU?

– Pa, jasno je skoro cijelu deceniju da bh. političari iz sva tri konstitutivna naroda nisu ozbiljni oko približavanja BiH u EU. Da mogu, oni bi uzeli EU i članstvo MAP (Membership Action Plan – NATO) džabe, a ne na račun (usvajanja) reformi. Tako, barem prema sadašnjim poticajima, oni ne mogu brzo potjerati BiH u budućnost.

BiH svakako ne bi smjela čekati na Srbiju kad je ulazak

Am Dent, Inc.

Dental Care for Entire Family Dr. NAZNEEN S. DALWAI, DMD

- * Cleaning and Gum Treatments
- * Bleaching, Bonding and Veneers
- * Crowns and Bridges
- * Tooth Colored Fillings
- * Extractions
- * One Hour Whitening (\$250)
- * Dentures and Partial
- * Bad Breath Treatment
- * Root Canal Treatment
- * Snoring Problem
- * Thumb Sucking Problem
- * Teeth Grinding Problem

Let us give you a winning smile!

Late Evening and Weekend Hours :: Phone 770.279.5000

Most Insurances Accepted

Medicaid (uder 21) Peachcare

Major Credit Cards

NOW OFFERING! Ortho (Braces) Special - FREE Ortho Consultation

New Patient Special (Exam, X-Rays, Cleaning) - ONLY \$75

0% Financing up to 12 Months through Care Credit

www.drnazneendalwai.com :: 895 Indian Trail Road, Suite 11, Lilburn, GA 30047

Olde Salem Apartments

- *2 Bedroom Apartment Homes
- *Total Electric
- *Free Water
- *Pool & Clubhouse
- *W/D Connections
- *Ceiling Fans, Mini Blinds & Drapes
- *Large Patios/Balconies

CALL FOR SPECIAL OFFERS*

NO APPLICATION FEE!**

Za sve informacije na našem jeziku obratite se Nermini. Tel: 770-963-7057

345 Stone Mountain St. - Lawrenceville, GA 30045

Directions: I-85 North to 316 towards Lawrenceville/Athens. Exit GA 120 East & turn right. Go about 1 mile to Langley Dr. & turn right. Turn right at Constitution & turn right onto Stone Mountain St. We are on the left.

*Prices & Specials Subject to Change. **With Approved Credit.

u NATO u pitanju, kao što je to tražio Mladen Ivanić...

- NATO je lakši, ali postoje političke poteškoće, uglavnom interne prirode, onako kako je Ivanić spomenuo. Stvarna kočnica za BiH u NATO je Banja Luka, ne Beograd.

Zar to ipak nije Moskva? Hoće li se Amerika usprotiviti ruskom stavu oko učlanjenja balkanskih zemalja u NATO?

- Da, ali budimo poštteni – šta ustvari garantira sigurnost (BiH) – EUFOR, ne NATO. Neko se može smijati imajući u vidu njegovo slabo prisustvo, ali NATO ne brani od unutar-njeg konflikta. EUFOR ima mandat da to čini. Zbog toga su britanski naponi da se pojačaju snage (u BiH) tako važne. SAD i Kanada trebaju pomoći da se rastereti breme s EU oko toga, i to kroz dobrovoljne jedinice, posebno one s helikopterima, EU je molila za tu misiju prije deset godina, ali sada misli da odustane od te slobodno prihvaćene odgovornosti – na licu mjesta.

Prošlogodišnji protesti

Kada će i hoće li ikad Vašington biti spreman na stvarne promjene Dejtonskog sporazuma?

- Ne postoji dostupno kreativno razmišljanje oko dejtonskog modela u Vašingtonu i drugdje. Za Vašington je bolje da se fokusira na napore odozdo i to dvojno – i ustavno i substavno, koji ciljaju na promjene okvira vladavine. Reklo bi se da sva trajna rješenja moraju biti i prirodna. Ali te solucije nikad neće isplivati od političkih elita koje trenutno nemaju interes za promjenu.

Odakle uopće ovaj iznenađni interes za Bosnu u EU poslije osam godina istovjetne politike koja se i zasnivala na prihvatanju te "glavne" bosanske političke struje – statusa

quo?

- Sve se veže za činjenično stanje, čak i prije protesta (2013. i 2014. godine, op. a.) – da međunarodni proces pod vodstvom EU u Bosni nije radio. Onda su protesti potcrtali to da situacija zapravo i nije statična, ali nazaduje i naslijeđeno je nestabilna. Njemački vođena EU inicijativa je ciljana da restaurira ili održi krinku stabilnosti kroz kupovinu socijalnog mira, pravdajući to kroz prihvatanje društveno-ekonomskih zabrinutosti izraženih na protestima. Znači, ona kupuje društveni mir za političke elite.

Ako političari opet propuste da ispune obećano, hoće li biti novih protesta u BiH?

- Sadržaj koji je vodio do socijalnih protesta je u najmanju ruku snažan sada kao što je bio i prošle godine.

Ipak, velike su nade da će britansko-njemačka inicijativa "proraditi" u BiH, jer je EU obećala novih milijardu eura za zapadni Balkan. Zbog čega ste skeptični?

- Pa tih milijardu dolara je uvjetovano i za period od mnogo godina. Kao što sam spomenuo, inicijativa se odnosi na politiku zatvorenosti. To je (samo) rezervacija mjesta (za EU, ne i ulaznica, op. a.).

Je li za ovaj novi EU interes za BiH presudna samo britansko-njemačka inicijativa ili je tu i strah od ruskog utjecaja na štetu EU i NATO-a u regionu?

- Naravno, Rusija je faktor u cijelom regionu, kao što smo to moj kolega Bodo Veber i ja napisali. Dodik i Putin su najbliži saveznici u regionu. Znači, to je ambijentalni faktor u okruženju. Ali mislim da je istinski uzrok promjena politike, koja je ustvari više "reset" (novi slog – slagalica) nego promjena, bila

Dino Multi-Services

PREVODI, NOTARSKI I
ADMINISTRATIVNI POSLOVI

Pružamo usluge:

- Notara, Apostille (međunarodna nadovjera dokumenta)
- prevoda i ovjere različitih vrsta dokumenata na engleskom ili na našem jeziku (punomoći, diplome, uvjerenja, ugovori, rodni i vjenčani listovi, nasljedničke izjave)
- popunjavanja aplikacija za zelene karte, državljanstva, pasoše, zaposlenja i sl.
- prevođenja (sudovi, imigracioni uredi, social security, dfcs, bolnice, banke, posao)

CENTAR ZA MALU PRIVREDU

NA JEDNOM MJESTU: ODLUKE - SAVJETI - RJEŠENJA

ADRESA: 919 OAK MOSS DR.
LAWRENCEVILLE, GA 30043
E-MAIL: DKRGO@BELLSOUTH.NET

tel.(678)429-4353

KRGO DINO

Agencija locirana u Jacksonville - Florida
Vam i ove godine nudi najpovoljnije karte za sve destinacije svijeta

Imamo letove po nevjerovatno povoljnim cijenama za Sarajevo, Zagreb, Beograd, kao i za druge gradove Europe

Naši ugovori su sa avio kompanijama kao što su: Lufthansa, US Airways, Air France, Delta, United, Austrian Airlines, British Airways i mnoge druge

Sa nama možete dovesti familiju i prijatelje iz Bosne i Hrvatske, tj. cijele Europe i svijeta.
Karte se izdaju ovdje, a osobe koje lete podižu karte na aerodromu sa kojeg polijeću.

Također nudimo i osiguranja za dobivanje vize kao i osiguranja za karte, tj. putničko osiguranje "Travel Insurance".

Nazovite nas i uvjerite se da smo najjeftiniji i najbolji.

Tel: 904-866-9893

 facebook.com/eminatravel

E-mail: eminatravel@bellsouth.net

SELLER OF TRAVEL REF. No. 5T35868

M & J

STUMP GRINDING & TREE REMOVAL SERVICE

770-274-8590

Mark Narciso

-Prompt and affordable

-Free estimates

mnarciso2011@hotmail.com

www.facebook.com/Stumpgrinderman

jasna realnost da (EU) prilaz do sada nije radio (donosio rezultate). Međutim, izvučeni su pogrešni zaključci. Uzrok tome nije bio da je "Sejdić-Finci" bio suviše težak, već radije da EU nije željela primijeniti korisni pritisak i biti dosljedna prema implementaciji. A tu je i širi smisao sistemskih poticaja koji sprečavaju političke elite u BiH da ikad djeluju kao istinski politički partneri, što je način kako se (EU) proširenje uopće događa.

Američki visoki predstavnik

Treba li BiH ponovo neki američki diplomata poput Richarda Holbruka (Richard Holbrooke), koji bi mogao promijeniti "igru"? Neki su spominjali Stipu Mesića za novog visokog predstavnika u BiH...

- Nema šanse da Mesić iz Hrvatske bude imenovan za visokog predstavnika iako on ima pravilnu mentalnu konstelaciju za to. On je cijelu deceniju bio stabilizirajuća figura u cijelom regionu. Kao što smo moje kolege i ja zagovarali, OHR je mjesto za podjelu posla između SAD i EU. Ali EU ima svoje "kvake" oko (funkcionerskih) stolica. SAD nemaju. Uloga visokog predstavnika, prema Dejtonu, jeste da taj sporazum provodi batinom. Zato bi on ili ona trebali biti Amerikanci i, po mogućnosti, s političkim, a ne diplomatskim mentalitetom.

Prezauzeta Amerika

Koja je uloga SAD u ovoj britansko-njemačkoj inicijativi i hoće li se Vašington angažirati, s obzirom na američku preokupiranost hroničnim problemima, među kojima više nije BiH, pa ni Balkan?

- SAD daju deklarativnu podršku, ali ne vjerujem da zna-

ju kako se oni u to uklapaju. Naprimjer, hoće li se ambasador SAD i drugi neevropski članovi PIC-a (Vijeća za implementaciju mira) konsultirati s EU i međunarodnim finansijskim institucijama prije ovog "uzmicanja" s tri premjera (u BiH), koji će, pretpostavlja se, razviti politike iz pisane izjave (o prihvatanju britansko-njemačke inicijative), jer je omogućila pristup SAA prošlog mjeseca? Nisam uvjeren da će se to odvijati na taj način. Izgleda da EU želi i traži podršku bez stvarnog partnerstva od SAD i drugih zapadnih partnera.

Znajući da BiH nema među američkim prioritetima, koji je, osim borbe protiv nasilnog ekstremizma, trenutno najaktivniji angažman Vašingtona u Bosni?

- SAD i cijeli Zapad, ustvari, gledaju na BiH kroz isti filter kao na širi Srednji istok: kako da (tamo) održava stabilnost? To nas nerazdvojivo stavlja na stranu režima, a protiv naroda. Naravno, službena verzija bi to stavila u drugačiju frazu.

Neizvjesno s Klintonovima

Hoće li se o Bosni, ipak, pričati malo više tokom kampanje Hilari Klinton (Hillary Clinton) o diplomatskom uspjehu Dejtona, recimo? I da li čak i više, ako Hilari pobijedi 2016., možda o nekim promjenama poput "Dejtona 2", recimo?

- Klintonovi se suočavaju s dilemom kada djeluju u vezi s BiH kako da nazovu stalno spominjani "uspjeh" (Dejtonski sporazum) koji je ustvari propast u praksi. Ovo je problem koji Hilari Klinton nikad nije prevladala u svojoj kampanji ili ulozi državne tajnice. Malo je onih oko nje koji bi joj čak to i rekli, a da ne govorimo o motivima da to učine.

THE BEST PRICES ON VEGAS, GUARANTEED.

\$149

\$69

\$29

USE PROMO CODE **SPECIAL** FOR

10% OFF

EVERYTHING ON VEGAS.COM

OR CALL US: **1-800-909-3013**

VEGAS.COM

NOT VALID ON AIR OR GIFT CARDS. VALID UNTIL 12/31/2015 © 2015 VEGAS.COM

Miljenko Jergović: Rezolucija o Srebrenici i čovjek koji je prvi opisao genocid i skovao mu ime

Ima simbolike u tome što je Rezolucija potekla od Ivana Jakovčića, iz Istre, ranjavane europske regije, koja je razvila kulturu sjećanja, višezjezičnosti, empatije i mira.

Na prijedlog Ivana Jakovčića Asocijacija liberalnih stranaka (Klub zastupnika Saveza liberala i demokrata za Europu), treća skupina po snazi u Europskom parlamentu, prihvatila je Rezoluciju o Srebrenici, koja je zatim prosljeđena u redovnu parlamentarnu proceduru. Povod rezoluciji je dvadeseta godišnjica zločina, koja će biti obilježena 11. jula. Tekst ima karakter javnog apela: Pozivaju se Vijeće Europske Unije, Europska komisija i sve zemlje članice da učine sve što mogu da se zločini genocida više ne ponavljaju. Dalje se ističe važnost politike pomirenja, u čemu veliku ulogu imaju vjerske zajednice, mediji i obrazovni sistem. (Usput rečeno: najveće vjerske zajednice, gotovo svi mediji i obrazovni sistemi u svim zemljama na području kojih se vodio rat prema pomirenju se drže izrazito negativno, dodatno produbljujući razloge koji su doveli do genocida u Srebrenici.) Jakovčićeva inicijativa ima simboličku vrijednost, jer dolazi iz Istre, jedne od onih ranjenih europskih regija u kojima se razvija kultura sjećanja i u kojoj se manjinski propisi (primjena višezjezičnosti, javne obavijesti na dva jezika i sl.) ne donose na osnovu statističkih tablica, nego uz pijetet i povećanu osjetljivost prema baštini zbrisanih, izbjeglih i ne-

stalih. Devedesetak godina nakon prvog i skoro sedamdeset godina nakon drugog istarskog egzodusa ta je pokrajina uzor međusobnog razumijevanja i pijeteta prema nestalima. Istra je duboko proživjela i pregorjela svoju prošlost - u čemu je Jakovčić kao dugogodišnji lokalni politički autoritet imao veliku pozitivnu ulogu - i lijepo bi bilo vjerovati da će jednoga dana Srebrenica i cijelo Podrinje biti nalik Istri.

Riječ genocid je, relativno nedavno, skovao poljski emigrant u Sjedinjenim Američkim Državama Raphael Lemkin. Načinio ju je od grčke osnove i latinskog nastavka i prvi put je 1944. upotrijebio u jednom novinskom članku. Rođen 1900. u mjestu Volkovysk u današnjoj Bjelorusiji, od oca poljoprivrednika, s lijepim komadom zemlje i majke koja je bila vrlo obrazovana, tako da mu je mogla prenijeti prva znanja iz umjetnosti, književnosti i filozofije, Lemkin je studirao lingvistiku na drevnom i slavnom Sveučilištu Jan Kazimierz u Lavovu. Govorio je devet jezika, i bio je iznimno darovit lingvist, s obećanjem velike karijere, ali se usred studija prebacio u Heidelberg, na pravo. Razlog je bio u svakom pogledu sudbonosan: nije mogao shvatiti zašto je zbog atentata na bivšeg turskog ministra unutarnjih poslova osuđen mladi Armenac, ako taj ministar nije osuđen zbog vođenja kampanje u kojoj je stradalo milion Armenaca? Kako to da veći zločin ostaje nekažnjen? Profesor na lingvistici u Lavovu mu je vrlo razložno odgovorio: tako što tog zločina u zakonu nema.

Lemkin je otišao na pravo ne bi li pronašao ime za nešto što još nije bilo ni opisano kao pojam. Bilo je u tome, jer je moralo biti, i autorefleksije židovskoga mladića. Ako postoji opis pojma i njegov precizno određen sadržaj, ako je za ubojstvo miliona ljudi rečeno da je zločin, možda će sljedeći milion biti zaštićen?

Nakon studija radi kao javni advokat, bavi se kaznenim pravom i 1933. sudjeluje na konferenciji o međunarodnom kaznenom pravu, koja je održana u Madridu. Tamo je, pred Pravnim vijećem Lige naroda, održao predavanje, i pripremio esej, o zlodjelu barbarstva, kao zločinu protiv međunarodnog prava. Zlodjelo barbarstva s vremenom će se transformirati, više terminološki nego sadržajno, u zlodjelo genocida. Svojim je istupom izazvao, uglavnom, vrlo negativne reakcije - i to ne samo kod onih koji će uskoro krenuti u istrebljenje Židova - tako da je pod političkim pritiskom smijenjen sa svih javnih pozicija i jedno vrijeme se bavio privatnom advokatskom praksom. Četiri godine kasnije opet je u službenoj poljskoj misiji na međunarodnom kongresu o kaznenom pravu, na kojemu se prvi put govorilo o zločinu protiv mira kao o kaznenom djelu. Početkom rata, u septembru 1939. kao vojnik sudjeluje u odbrani Varšave, gdje je i ranjen. Od zarobljavanja preko Litve bježi u Švedsku. Samo zahvaljujući prijateljstvu s Malcolmom McDermottom, s kojim je nekad davno na engleski prevodio poljski kazneni zakonik i drugovao s njim dok je ovaj radio kao gost-profe-

sor na fakultetima u Varšavi i Krakowu, omogućeno mu je da kao ratni izbjeglica uđe u Sjedinjene Države. U Holokaustu će stradati četrdeset devet članova njegove obitelji, jedva da će mu iko, osim brata i ostati. Tako ga je i sustigla njegova tema. (Prije nekoliko godina Yale University Press objavio je knjigu "Totally Unofficial: The Autobiography of Raphael Lemkin", koju bi bilo dragocjeno prevesti...)

Nakon što je uveo pojam genocida u sve jezike civiliziranog i manje civiliziranog svijeta, bio je savjetnik Vrhovnog suda Sjedinjenih Američkih Država i pravni ekspert i promatrač na Nirnberškom procesu, te nakon što mu je propao pokušaj da na Mirovnoj konferenciji u Parizu 1945. inkriminira zločine protiv čovječnosti - ovaj put je odbijen od ratnih pobjednika - Lemkinu je, ipak, uspjelo da Glavna skupština Ujedinjenih naroda 9. decembra 1948, uz presudno pokroviteljstvo Sjedinjenih Država, usvoji Konvenciju o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida. Istina, te se konvencije neće držati ni njeni donositelji, a u mnogim slučajevima ni sudovi. S vremenom, genocid je postao pravni termin i sredstvo političkog pritiska. U posljednjih dvadesetak godina državn i paradržavni parlamenti, lokalne samouprave i mjesna vijeća, te skupine građana udruženih u kojejakve vladine i nevladine organizacije, većinom glasova ili aklamacijom zaključuju da se tamo ili ovamo zbija genocid. Ali uvijek je to za zločin počinjen u tuđe ime, obično u ime države, paradržave, lokalne samouprave ili mjesne zajednice koji nam nisu simpatični ili ih smatramo neprijateljskima. Niko još nigdje nije priznao ni osudio vlastiti genocid. Ili jest ako su ga na to prisilile međunarodne okolnosti, ratna kapitulacija ili slično.

Raphael Lemkin nije donosio pravnu normu, nego intelektualnu, civilizacijsku, pa i književnu formulu, po kojoj će se svijet nakon 1945. razlikovati od prethodnog svijeta. Njegov doprinos je i filološki, i lingvistički, značajno je proširio pojmovni svijet, a s njime i ono o čemu čovjek uopšte može i misliti. Genocid je pokušaj uništenja ili uniženja etno-nacio-

nalne, vjerske ili rasne skupine, i to ubijanjem, teškim ranjavanjem ili sakaćenjem, podvrgavanjem nepodnošljivim životnim uvjetima, sprečavanjem rađanja unutar skupine, prisilnim preseljenjem djece iz jedne u drugu skupinu. Lemkin je vrlo precizno razradio tehnike genocida i postavio ih dovoljno široko, ali i nedvosmisleno, tako da se namjera i prva faza genocida prepoznaje u zatiranju nečije kulture i temperamenta, jezika i pisma.

Nakon Drugoga svjetskog rata u zločinima genocida stradali su mnogi narodi, plemena, vjerske grupe, ali je osuda počinitelja uvijek ovisila o međunarodnoj snazi i uticaju političkih pokrovitelja onih koji su zločine počinili. A to su obično bile najmoćnije političke sile svijeta. U tome je i razlog što se pojam genocida u međunarodnoj sudskoj praksi drastično reducirao u odnosu na Lemkinovu definiciju. Umjesto da bude etička, civilizacijska i sudska brana zlu kolektivne mržnje, genocid se pretvorio u političko oružje, u hiperbolu nemuštih govornika, zapjenjenih domoljuba i šovinstava svake vrste. Genocid se koristi kao prijetnja i kao uvreda. Ili se diskusija o genocidu posve prenese na pravni teren, ne bi li se tako izbjegla trivijalizacija. Osim što se tako jeziku oduzima riječ, a umu pojam o kojem bi morao misliti, tom svojevrsnom justifikacijom genocida i njegovim svodenjem na pravni termin, iznevjerava se veći dio onoga što je tvorac ovoga pojma pokušao promijeniti. I dalje je do suda hoće li osuditi onoga koji ubije milion ljudi, dok će onoga ko je ubio jednog čovjeka svi smatrati ubicom. Riječ ubica nije, naime, uži pravni termin.

Raphael Lemkin nikada nije dobio Nobelovu nagradu za mir. Umro je 1959. u New Yorku. Ljudima je proširio vidike, važno je uticao na odgoj poslijeratnog antifašističkog svijeta, na čovjekovu savjest, kao i na filozofiju te književnost. Zločin nije spriječio, ali je zločincima otežao. Svojim tonom i naglascima Jakovčičeva rezolucija o Srebrenici na čas nas vraća Raphaelu Lemkinu, kulturi sjećanja i pomirenju.

UZDUŽ I POPREKO KROZ BIH: Na mostu Žepa

U osmoj epizodi serijala *Čokoljublja posada čokoljubičastog forda povezuje Žepu s dokazom da je zemlja okrugla. Usput se zanima zmijama i autostoperima.*

“A tačno u po ljeta bi posao dovršen. Veselo oboriše radnici skele i iz toga spleta od greda i dasaka pojavi se most, vitak i bijel, sveden na jedan luk od stijene do stijene. Na svašta se moglo pomisliti pre negoli na tako čudesnu građevinu u rastrganu i pustu kraju. Izgledalo je kao da su obe obale izbacile jedna prema drugoj svaka po zapenjen mlaz vode i ti se mlazevi sudarili, sastavili u luk i ostali tako za jedan trenutak, lebdeći nad ponorom. Ispod luka se vidjelo, u dnu vidika, parče modre Drine, a duboko pod njim je grgoljila zapenjena i ukroćena Žepa. Dugo nisu oči mogle da se priviknu na taj luk smišljenih i tankih linija, koji izgleda kao da je u letu samo zapeo za taj oštri mrki krš, pun kukrikovine i pavite i da će prvom prilikom nastaviti let i iščeznuti.”

Na putu do Žepe

Ovaj most ispod čijeg se luka vidi parče modre Drine postoji još samo u Andrićevoj priči. Godine 1967. premješten je četiri kilometra uzvodno, da ne bi ostao zauvijek potopljen u vodi akumulacije hidroelektrane Bajina Bašta, i tako sada traje, spašen i mrtav, kao antilopa u Pionirskoj dolini, kao Bosna poslije rata. Zato ga treba vidjeti.

Put od Sarajeva do Žepe traje tri sata, ako Rojo ujutru popije

kafu, pa se radi njega svako malo treba sići s asfalta u šumicu i ako vozač ne zna put i nema navigaciju. Ali o tome malo kasnije. Prvo nešto o Čokoljubu.

Stari sve brže i sve je češće hasta. Prvo mu je hrđa progorjela rezervoar (zamjena), pa mu je onda holesterol pojeo crijeva za gorivo. Samo što je zaboravljena promjena pumpe za gorivo, već je trebalo nabavljati nove zadnje amortizere. Gume još uvijek zimske, iz jedne nedavno izvađen šaraf, rezervna vjerovatno ispuhana... I vazda cajtnot, pa se ne stigne ni ulje izmjeriti, ni voda provjeriti. Dovoljno da vozač krene s nelagodom, namršten uprkos sunčanom jutru i dobroj muzici – onom argentinskom tangu na šatrovačkom.

U tom osluškivanju zvuka motora i motrenju kazaljki stižu na pumpu; linije su u prekidu i gorivo se ne može platiti karticama. Toče koliko je potrebno za povratak, a ipak nešto keša i ostane, za svaki slučaj.

Gdje je šuma na cesti tu je sirovina na vlasti

Usput uzimaju autostopere. Prva je žena kojoj nije do priče. Izbjeglica je, bez posla, s penzijom pokojnog muža (240 maraka) i troje djece. Snalazi se.

Drugi je čiča koji uđe na njeno mjesto. Izgleda kao bjegunac iz staračkog doma ili kao statista iz nekog komada Dušana Kovačevića. I on je izbjeglica, iz nekog olovskog sela. Živi u onim tamo barakama. Baba mu je umrla, djeca su u Srbiji.

© DWYArkoš/Velicković

Kad su iz Federacije povratnicima nudili novac za obnovu kuća, odbio je, kao i većina drugih Srbova. Samo je troje prihvatilo, oni sad imaju kuće i tamo i ovamo. Sada im neki šaik nudi dosta novca za zemlju, ali džaba; đe ćeš muslimanu prodat plac u selu. Tamo ima 60 dunuma šume. Nedavno je posjekao 11 stabala, 47 kubika. Pa ti sad vidi kakva je to šuma! Prodao je nekom muslimanu sve, 100 maraka po kubiku. U ratu je bilo pali balijsko, pali četničko, sad nemaju ni balije ni četnici. Tamo gdje je nekad kupus sadio, sad mladice, ko solunar debele. Živi od penzije i boračkog dodatka. Dan mu prođe začas, u čuvanju koza. Izađe s njima na livadu, jarići skaču po njemu, milina za vidjet, ne zna se ko je sretniji, on ili jarići.

A ne zna ni koliko ima od Han Pijeska do Žepe. Bio je jednom tamo u ratu, tad niti je mjerio vrijeme niti brojao kilometre. Evo, ovdje se skreće za Žepu. Dalje samo pravo. Hvala, sretno.

Žepa?

Cesta je pokrivena ispučalim asfaltom, namreškanim kao celulit. Što se dalje uvlači u šumu, sve je više po njoj rupa i pored nje brvana pripremljenih za transport. Tu i tamo prestižu konje upregnute u balvane. Ljudi na Romaniji žive uglavnom od sječe i od stoke. Za voće je visoko. Uspijeva i krompir, ako je godina dobra.

Vozimo bez skretanja, samo pravo, naizmjenice između stisnutih brda i pored i preko proplanaka bijelih i ružičastih od behara. (Ove boje treba zamisliti s oprezom; narator je daltonista.) Najzad se u dnu vidika ukaže Žepa. Čokoljub započne poniranje.

Za svaki slučaj pitamo dvije žene jesmo li na dobrom putu. Ne, odgovaraju, ona je ostala iza nas. Promašili smo. Trebalo je da skrenemo kod putokaza na kojem piše Žepa. Nismo vidjeli takav putokaz. Ali našim očima, zaslijepljenim krajolikom, ne treba vjerovati. A koje je to mjesto dole ispod nas, da znamo dokle smo dobacili?

Đmđenje...

Kako?

Ponjđgnj...

Nismo sigurni je li Pođenje, ili Gondženje. Ljubaznost mještana – neprocjenjivo, za sve ostalo tu je google-map. Vraćamo se, tražimo putokaz, uzalud. Najzad, jedan; ali na njemu piše Podžeplje. Žepa je, logično, odmah iznad. Skrećemo. Kad nakon par stotina metara udarimo na makadam, pokriven korom posječenih stabala, posumnjamo u svoju izviđačku logiku. Srećom, s makadama ponovo izranjamo na asfalt, a onda izbijamo među kuće s dimom, antenama i razlepršanim rubljem na štrikovima među vočkama. Da vozimo ladu nivu, mještanima bi izgledali kao geometri. Ovako, u Čokoljubu, djelujemo zagonetno. Kreću nam u susret, da nas odgonetnu. Kad čuju ko smo i kuda smo krenuli, pozivaju nas da sjednemo i odmorimo. Očito ostavljamo utisak brodolomnika koje treba spasiti.

A skretanje za Žepu smo promašili, trebalo je ako smo došli iz Gođenja skrenuti ranije, kod putokaza na kome piše Žepa. Nije teško, pored je neki srpski spomenik. Tu treba lijevo, i onda preko mosta, i onda samo pravo. Pis of kejk. Ništa lakše. Kako stići u Žepu? Samo pravo.

Okrećemo se, vraćamo, truckamo se treći put istim celulitom, kod spomenika skrećemo lijevo (nikakvog putokaza nema!), pa preko mosta, pa nizbrdo, kroz pervaze maslačaka. Nizbrdo. Nizbrdo. Nizbrdo. Onda malo uzbrdo, pored spo-

menika poginulim borcima, onda opet nizbrdo. I nizbrdo. (Kako bi bilo dobro biti dijete i sjesti na troku.)

Dolina s desne strane sve je šira, i sve pitomija. Cesta krivuda između kuća, klupica za uživanje u pogledu i hair-česmi, jednako nizbrdo, i nizbrdo. Još jedan dokaz da je zemlja okrugla. (Valjaće nam ovim putem nazad. Dabogda drugom izguramo.)

Usput zamalo pregazimo zmiju. Ne stizemo vidjeti koja je, jer brzo šmugne u travu. Prolazimo pored ograde na kojoj piše Fabrika zdrave hrane (ili tako nekako) a onda i pored kapije na kojoj piše Žepa inženjering. I napokon! Tabla s natpisom Žepa. Iza nje viri vrh munare. Znači, još malo nizbrdo, i stigli smo.

U gostima kod predsjednika

Parkiramo Čokoljuba (nakon ovog spusta trebaće mijenjati i disko) praćeni radoznalim pogledima nekoliko mještana. Prilazimo im, predstavljamo se. Kad čuju da smo novinari, upućuju nas na predsjednika mjesne zajednice. Kod njega možemo popiti i kafu. Ovdje ima samo piva. Pivo je jelen. Žalimo se na umor, priznajemo da smo bili u Gođenjima. Trebali smo skrenuti kod putokaza na kojem piše Žepa, savjetuju nas. Ali nema putokaza, bojažljivo primjećujemo. Onda su ga opet ukrali, konstatuju. Aluminijum se dobro prodaje. Kažemo zašto smo došli. Najprije da vidimo most. A onda i da ostavimo neke knjige u školskoj biblioteci. Ukoliko u Žepi ima škole...

Ima. Za ukupno devetoro djece, raspoređene u razrede od prvog do petog. Devetogodišnje obrazovanje poslije nastavljaju negdje drugo, u Sarajevu, Ilijašu, Vogošći, kod rođaka. Prije rata istu školu pohađalo je sedamsto đaka. Tada je u Žepi živjelo, računajući i okolna sela, oko pet hiljada ljudi. Danas ih je jedva petsto. Zimi i manje. Starci, ako imaju kod koga, prezimljuju u gradovima.

Škola se prije rata zvala Prvi maj. Ime je onda, iako je selo bošnjačko i u školu idu samo bošnjačka djeca, promijenjeno u Sveti Sava. Kakve veze to administrativno jebanje u mozak ima sa imenom Svetog Save, to još nismo čuli, ni od ministarstva takozvane prosvete Republike Srpske, ni od svete pravoslavne crkve, koja je vlasnik brenda. Učiteljica dolazi iz Rogatice, svaki dan. Svih pet razreda sjede skupa, u istoj učionici. Škola nema zvonu. Pozvaće nas, kasnije, da uđemo i upoznamo djecu, ali ćemo odbiti, jer ne želimo da smetamo. A nismo se ni najavili.

Jedan političar jednom je došao sa tri auta, sve ih odveo u Sarajevo, gledali su Vijećnicu i išli na kolače, i onda ih vratio. Za takve glasaju. Ne za one koji svrate samo pred izbore.

Sjedimo na trijemu kuće u centru sela, za stolom pre-

krivenim mušemom, s dvije boce jelen piva na njemu i s pogledom na obnovljenu džamiju prekoputa. U vodi koja ističe sa spomen česme podignute poginulim Žepljanima hladi se gajba piva. Bjelina džamije odudara od sivila neobnovljenih zgrada. Tu niže, pokazuju nam, bio je motel, tamo dalje pošta. Imali smo nekoliko prodavnica...

A sada?

Sada dođe kombi svaki drugi-treći dan, donese šta ljudi naruče. Avaz stiže triput sedmično. Posla nema. Dvoje-troje ljudi zaposleno je u školi, još nekoliko na ribnjaku, i to je sve. Ostali imaju mašine, freze, kose, drže stoku, mnogi imaju penzije iz Federacije... Ali najbolje da pitamo predsjednika, eno ga.

Nama je Oto nobelovac

Predsjednik mjesne zajednice je volonter. Za svoj rad ne dobija opštinsku naknadu. (Inače je Žepa u sastavu opštine Rogatica.) Uglavnom ovjerava potvrde i obraća se raznim povodima nadležnim organima. Kad se pojavi neko poput nas, spremno uskače u ulogu vodiča. Prati nas do mosta. Trza se na svaki jači šušanj u travi. Treba se paziti zmija. U Žepi ih ima mnogo. Sve su zmiye otrovne, kaže. A poskoka majka rađa. Okači se na drvo, a mladi izlaze iz nje. Do pola ide sporo, a onda samo ispadnu. I odmah su opasni. Ali ujedi nisu česti. Zadnji prije dvije godine. Čovjeka su prebacili u Han Pijesak, tamo je dobio serum i preživio.

Je li preživjela djevojčica iz Andrićeve priče Zmija, na koju naiđu dvije sestre, Austrijanke, kćerke generala, vozeći se u kočiji. Okružena majkom, bratom i vračarom, koja pokušava bakanjem da je izliječi od ugriza otrovnice, djevojčica leži na

desnom boku. Njena bijela dugačka košulja zagrnuta je do iznad koljena. Lijeva noga isturena u stranu i već primjetno otekla. Rana se ne vidi, iznad članka otok modrozelenkast, a dalje, prema krajevima, crven. Djevojčica ječi, s vremena na vrijeme potresa joj se tijelo, kao od štucajanja.

Pomoć ne dolazi, vrijeme prolazi...

Bolesnica se odjednom zagrcnu, jak grč je savi u pasu i ona stade da povraća, ne dižući glave sa zemlje. Još nekoliko potresa grča cijelim tijelom, a onda se bolesnica umiri, mrtvački blijeda, sa kratkim dahom. Andrić opisuje i trbuh koji počinje da otiče. Od djevojčice se širio jak i mučan zadah ljudskog izmeta, jer je hrana udarala iz nj na sve strane.

Most

Put se ka mostu od središta sela spušta između dvorišta nekoliko obnovljenih kuća i poneke napuštene ruševine. Žepa huči u dubini, podno druge obale, koja je blizu kao da bi se na nju iz zatrka moglo preskočiti. Perspektive su neobične, čovjek čas ima osjećaj slobode, kao da bi mogao poletjeti, samo ako raširi ruke, a čas mu se čini da je okružen zidovima, kao u lavirintu iz četvrte knjige Hari Potera.

Rijeka je puna potočne pastrmke. Ako volimo ribu, trebamo sići na Drinu. Put je dobar, stigne se za desetak minuta. Tamo je ribnjak Slap, na samom ušću Žepe u jezero. Ima i motel. Vikendom i u sezoni dolaze gosti brodom iz Višegrada. I na drugoj obali Drine, sunčanijoj i pitomijoj, koja još uvijek nije Srbija, ima nekoliko koliba, preuređenih u apartmane. (Riba je odlična, pečena na žaru, i jeftina. Porcija pet maraka.)

Spuštanje ka mostu traje. Naš vodič priča o pčelama i medu, kojeg on prodaje za deset eura. Ljudi prvo kažu sku-

po, a poslije zovu i naručuju, po pedeset kila. Medar ujutru stavi košnicu na vagu, onda uveče sabere, oduzme, toliko su meda pčele napravile, toliko sam danas ja zaradio. A pčelaru su pčele na prvom mjestu. Prošle godine meda nije bilo, laže ko kaže da jeste. A ovako ćeš vidjeti je li je med pravi ili lažni: uzmeš koka kolu i staviš kašiku meda u nju. I samo gledaj. Ako zapjeni, nije med nego šećer. Izbaci svu kolu iz čaše. A pravi med ništa. Kola mirna.

Most pred hodočasnike iskrasne odjednom, iz huka rijeke i požara zelenila. Ushiti ih na trenutak, više činjenicom da stvarno postoji nego ljepotom koja se od rastinja i zbog položaja, s bliske obale i iz kosa, ne može ni sagledati, a kamoli ocijeniti. Nema u pozadini parčeta modre Drine, ni neba u koje bi mogao uzletjeti. Stoji tu povezujući obale bez nekon stvarnog smisla, jer se putem na drugu stranu ne stiže daleko. Ljepota, koju je Andrić najčešće vidio u plemenitoj svrhi kakvu mostovi imaju, ovdje se nekako sparušila, zborala, utonula u lišaj i mahovinu. I nigdje pomena o piscu koji se jednog predvečerja naslonio na tu ogradu i osjetivši toplotu kamena odlučio tu građevinu učiniti svjetskom baštinom. Nego nekakve zdepaste rečenice namolovane na nekakvim daskama, austrijskog pisca Ota Rennera: Nacionalni spomenik most na Žepi (XVI vijek) Usred pustoši divan kameni most prelazi žepsku guduru u jednom jedincatom luku. Dole u dubini valja divlji planinski potok svoje bučne talase u Drinu, a gore ljudska tvorevina pokazuje kako su nekad gradili Turci.

Međutim, pisac je tih rečenica novinar Henrik Renner i one se mogu pročitati na str. 205. njegove knjige Herceg – Bosnom putovanje uzduž i poprijeko (s tristapedesetipet ilustracija W.L. Arndta, E. Arndt-Čeplina i dr. te po fotografskim snimcima, privolom piščevom preveo s drugog njemačkog izdanja Isa Velikanović, objavljeno u Mitrovici 1900. godine, u nakladi hrvatske dioničke tiskare).

Ista vrsta one agresivne gluposti koja je gore svetog Savu učinila nasilnikom ovdje je nobelovca pretvorila u novinara.

A u tom nadgornjavanju glupana most stoji ranjen, s pukotinom u luku, nastalom od detonacija u zadnjem ratu. Ministarstva i zavodi, sve jedno nadležnije od drugog, otpisuju

jedni drugima, čekajući valjda prvi jači zemljotres da sro-lja most u hendek, pa da onda opravdaju svoje postojanje optužujući jedni druge za nemar, nerad i nebrigu. Zato bi skupa s Mostom na Žepi trebalo čitati Zmiju. Zbog rečenica koje izgovara jedna od junakinja: Kakav je ovo život! I kakva zemlja i kakvi ljudi!

Povratak iz Žepe

Te ljude, koji stopiraju, uzimamo i u povratku, odlučujući se za smjer preko Rogatice. Jedan je fudbaler, igra u trećoj ligi stopera. On odmah, na početku utakmice, udari. Da se zna ko je gazda. A napadači su razmaženi. Padaju i ako ih ne dotakneš, a sudija tebi žuti. Eto, onaj gol Mesija, protiv Bajerna, to je zato što Boateng nije smio da ga napadne. Da mu je prišao, dobio bi žuti i penal.

A drugi je drvosječa. Radi na Sjemeču. Peče rakiju. Uglavnom za svoje potrebe. 300 litara šljive i 150 kruške. A kruške samo koliko bog da. Ništa šećer. Da imamo vremena, da svratimo, da probamo...

Nemamo. Žurimo još da obiđemo Borike, da ošacujemo hotel u kojem je nekada Bijelo dugme radilo na albumu Šta bi dao na si na mom mjestu. Hotel je obnovljen i niti jednim znakom ne upućuje na taj slavni trenutak svoje istorije. Ni slika grupe, ni omota albuma, ni stihova iz hitova. Tako ti je mala moja kad ljubi Bosanac. Usput prelazimo preko još jedne zmije, ovaj put je to mrtav poskok na cesti. Ne bježi od nas, kao one druge dvije, koje smo pokušali fotografisati, silazeću u Žepu i hodajući prema mostu.

Dok se vozimo preko glasinačkog polja, možda baš onom cestom kraj koje je ležala zmijskim ujedom otrovana djevojčica, razmišljamo o tome zašto je majstor tu svoju priču nazvao Zmija, kad se zmija u njoj nigdje ne pojavljuje. Pitanje više za čas književnosti nego za vožnju žednim Čokoljubom, ali njime uspješno zavaravamo strah da nećemo dobaciti do prve pumpe.

Iza sebe ostavljamo dolinu u koju junakinje na svršetku priče silaze sa olovnom težinom u glavi, na očima, i u svim udovima, nepomične u opštoj uzetosti, u kojoj samo ono prikriveno zlo u djetetu živi, rije i hara bez otpora.

OTKRIĆE KOJE JE POTRESLO SVIJET

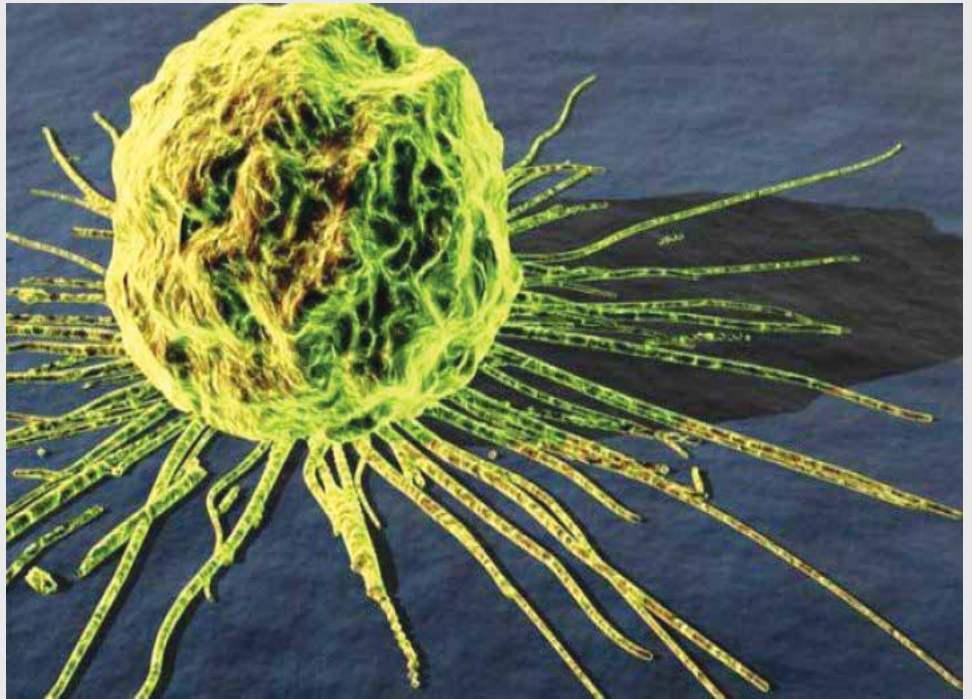
Virus u borbi sa stanicama raka: "Uspjeli smo!"

Virusna imunoterapija, bazirana je na direktnom napadu na stanice raka. Virus, koji je genetski modificiran, ne može se vezati na zdrave stanice, već samo na stanice raka.

Naučnici su došli do nevjerovatne spoznaje prilikom traganja za lijekom kojim bi se mogao liječiti rak.

Ovo otkriće šokiralo je kako njih tako i cijeli svijet. Novi način borbe protiv stanica raka je genetski modificiran virus za kojeg su znanstvenici uspjeli dokazati da uspješno napadaju stanice tumora. Specijalist koji je radio na ovom istraživanju je potvrdio da je kod pacijenata koji su bili tretirani modificiranim virusom herpesa smanjena količina tumorskih stanica. Ovo je ujedno i prvo otkriće, potkrijepljeno dokazima, o suzbijanju tumorskih stanica kod oboljelih od neke vrste raka.

Kod pacijenata kojima je dijagnosticiran neki oblik raka koji je ušao u fazu u kojoj se više ne može operirati, pacijenti kojima je dana ova virusna terapija živjeli su i do 20 mjeseci duže od onih koji nisu bili liječeni ovom vrstom terapije. Dok su kod nekih pacijanata u ranijim stupnjevima bolesti rezultati bili nešto skromniji, medicinski istraživači napominju kako je ovo otkriće jedan veliki napredak ka cilju, a to je pronalazak lijeka za ovu tešku bolest. Također, naučnici napominju da je ovo tek prvi korak pri traženju odgovora po pitanju borbe sa zloćudnom bolesti, bolesti raka. Ova metoda, nazvana virusnom imunoterapijom, bazirana je na direktnom napadu na stanice raka. Virus, koji je genetski modificiran, ne može se vezati na zdrave stanice, već samo na stanice raka. Kada se spoji na zaraženu stanicu uništava je iznutra. Multiplicira se i natjera imunski sistem na reakciju koji potom kreće u borbu sa zaraženim stanicama, stanicama raka. Ostali oblici imunoterapija koji uključuju stimulaciju tijela da razvija vlastiti imunološki sistem za borbu protiv raka, koji se sa stanicama raka bori pomoću protutijela umjesto virusa, već su razvijeni u uspješne lijekove. Naučnici se nadaju da će ova najnovija virusna metoda u kombinaciji s ostalim lijekovima biti uspješna u borbi protiv raka. Nalaze istraživanja britanskih naučnika preuzela je jedna od vodećih američkih farmaceutskih kuća, a isti su već poslani svim vodećim svjetskim laboratorijima kako bi im bila baza za daljnji razvoj lijeka. "Uvijek smo na viruse gledali kao na neprijatelje protiv kojih se trebamo boriti. Sada je konačno otkrivena njihova prava svrha, a to je borba protiv stanica raka. Konačno smo uspjeli", rekao je profesor Paul Workman, voditelj Instituta za istraživanja bolesti raka u Londonu. Studija koja je objavljena u časopisu Medicinske onkologije, uključivala

je 436 pacijenata kojima je dijagnosticirana bolest raka kože u već podmlukoj fazi, kojeg nije bilo moguće operisati. Više od 16 posto pacijanata na ovu terapiju počelo je reagirati tek nakon 6 mjeseci od početka liječenja. Kod nekoliko pacijenata reakcije na virusnu terapiju javljale su se i nakon tri godine od tretiranja.

"Njihova je prvobitna zadaća bila da uđu u tijelo i ubiju stanice raka, te da one zdrave, pritom, ostave netaknute. Ono što se dogodilo i ono što je najvažnije je da su virusne stanice, spojene na stanice raka, natjerale imunski sistem da krene u borbu protiv stanica raka", objasnio je Alan Melcher, profesor medicinske onkologije i bioterapije na Univerzitetu u Leedsu. Iako je modificirani virus herpesa u ovom istraživanju primjenjen samo u liječenju stanica raka kože, naučnici su uvjereni kako se isti virus može ponovno modificirati, ne bi li se uspješno 'spojio' na ostale stanice, ostalih vrsta ove zloćudne bolesti, te tako uspješno natjerao imunski sistem da prepozna 'neprijatelja u tijelu' te da se počne boriti protiv njega.

Poznato je da upravo virusi napadaju ljudske stanice i negativno utiču na njih. Naučnici su ih uspjeli modificirati i usmjeriti ih na one štetne, usmjeriti ih ka cilju kojeg trebaju napadati, a to su stanice raka. Virus herpesa odabran je iz razloga što naučnici na njemu rade već desetljećima, a prije nekoliko godina otkrivena su neka njegova pozitivna svojstva koja su u ovoj priči iskorištena za borbu protiv stanica raka. Naučnici su uvjereni da će uskoro pronaći način modifikacije virusa za odbranu ili napad na stanice raka ostalih vrsta, osobito raka glave, vrata, mjehura i jetre koji su u porastu. Ovu vrstu terapije već su počele razmatrati zdravstvene organizacije širom svijeta, stoga bi uskoro mogla postati službenim načinom liječenja od raka.

INTERNET PODZEMLJE:

Stvara se moćna mreža protiv cyber kriminalaca

Na internetu se odvijaju brojne ilegalne aktivnosti, ali većina njih duboko je zakopana u bespućima interneta i nedostupna uobičajenim načinima pretraživanja.

Američka svemirska agencija, NASA, pridružila se projektu Memex vlade SAD-a, kojemu je cilj razotkriti kriminalna djelovanja na internetu - cyber kriminalce, pedofile, trgovce ljudima, narko-mrežu.

Naime, u "online podzemlju" odvijaju se brojne ilegalne aktivnosti, ali mnoge od njih toliko su 'duboko' zakopane da su izvan dohvata uobičajenih načina pretraživanja i istraživanja. Memex je kreiran kao kombinacija memorijskih podataka i indikatora koji prepoznaju određene obrasce aktivnosti, a sada će naučnici moći koristiti fotografije i podatke koje pribavljaju NASA-ini sateliti.

- Razvijamo novu generaciju pretraživanja koja će prepo-

znovati ljude, mjesta, stvari i poveznice među njima, izjavio je Chris Mattmann, istražitelj Memexa. Memex provjerava ne samo standardne tekstualne poruke već i slike, snimke, oglase, bilješke i brojne druge informacije na internetu te ih pokušava povezati, više nego što to uspijeva standardnim web pretraživačima.

Primjer tzv. "dark neta" je stranica Silk Road koja je nedavno ugašena, a koja je korištena za prodaju droge u zamenu za bitcoin. Neke druge "dark internet stranice" mjesto su gdje njihovi anonimni korisnici razmjenjuju pornografske materijale, hakirane informacije ili naprimjer brojeve ukradenih kreditnih kartica.

Silk Road je koristio kompjutersku podmrežu poznatu kao The onion router, a identitet i IP adrese korisnika bile su skrivene.

jedna web stranica za sve vaše potrebe

www.bosnianyellowpages.us

Mazda 6 Revolution Top

Remek-djelo koje spaja elementarne osobine moderne mobilnosti sa najsofisticiranim tehnološkim pomagalima iz radionice japanskih inženjera. Automobil koji se ne vozi, već vozi i voli.

O ukusima se ne raspravlja, ali krenuvši od izgleda i dojma, moramo konstatirati da je Mazda 6 kalendarske 2015. godine dizajnirana fenomenalno i da iz svake njene linije zrači moć. Strastvena, elegantna, dinamična... i šta sve ne. Kao takva, izaziva mnogo požudnih pogleda.

No, osim izgleda, testni model u najbogatijoj mogućoj opremi Revolution Top oborit će vas s nogu i zbog mnogih ostalih vrlina. Vozi se odlično, ima idealno podešen ovjes, izvanredan motor, veoma udobnu unutrašnjost i cijeli niz najnaprednijih sistema aktivne i pasivne sigurnosti koje ga stavljaju u sami vrh ponude na tržištu.

U odnosu na prethodni model, Mazda 6 ima novu prednju masku i branik, LED prednja i svjetla za maglu te nešto drugačiju unutrašnjost. Udobnost svih sjedišta podignuta je na viši nivo, smanjeni su buka i vibracije, tu su nova centralna konzola s električnom parking kočnicom, "krović" iznad instrumenata i centralni naslon za ruke su proštepali kožnom dekoracijom, brojčanik instrumenata ima novi dizajn, a uvedeno je čak i grijanje stražnjih sjedišta. Centralno mjesto u kokpitu pripada 7-inčnom ekranu u boji s poboljšanim HMI komanderom na centralnoj konzoli preko kojeg se upravlja svim sistemima i audiouređajem. Na početku izgleda komplicirano, ali brzo ćete shvatiti da je zapravo vrlo jednostavno. Novost je i head-up displej koji vozaču na pomičnom staklu iza volana nudi projekciju najvažnijih podataka o vožnji kako

ne bi skretao pogled sa ceste. Osim toga, Mazda 6 sada ima još jedan USB priključak.

No, veliki korak napravljen je po pitanju sistema sigurnosti. Unaprijeđen je nadzor stražnjih mrtvih uglova koji uključuje upozorenje na kretanje iza vozila pri isparkiranju unatrag s automatskim kočenjem u slučaju da sistem otkrije opasnost od udara.

Dalje, automobil ima adaptivnu kontrolu dugih svjetala, sistem zadržavanja saobraćajne trake s vibracijom i zakretanjem upravljača da bi se vozilo vratilo u traku, upozorenje vozača na umor, sistem samokočenja u vožnji u koloni...

Kada pustite volan, čak će vas upozoriti da to ne radite. Savršenstvo!

Ako ćemo o prostoru, ima ga strašno mnogo. Igrom slučaja, autor teksta je jednom prilikom vozio čak pet putnika u automobilu koji se nisu baš previše žalili da sjede jedno na drugom. Prostora za glavu, laktove i noge je veoma mnogo, a prtljažnik od 480 litara je kao stvoren za duga putovanja. Udobnost je na visokom nivou, a tome pridonosi i izvanredni Bose premium audio sistem.

Mazda je uvijek glasila za kompaniju koja pridaje veliku važnost kvalitetu vožnje. Sa 2,2-litarskim turbodizelskim motorom od 175 konjskih snaga i obrtnim momentom od čak 420 Nm, ovaj Japanac je zvjerka vrijedna poštovanja. Ubrzanjem će vas zalijepiti za sjedište, a ovjes joj je idealno podešen i za normalnu i za sportsku vožnju. Motor je uparen sa šestostepenim automatskim mjenjačem, koji je odličan za lagodnu vožnju, ali ko želi više, brzine može mijenjati sam preko tipki iza volana.

PROBLEMI SA SUNUSIMA?

BOLOVI?

NESANICA?

Revolucionarna tehnologija koja komunicira s tijelom

Holografski čipovi komuniciraju s tijelom preko energetski osjetljivih tačaka na tijelu zvanim meridijani-poput akupunktura, ali bez iglica.

Koriste se za: gubitak tjelesne težine, nesanicu, bolove, sinusne alergije, povećanje libida i više energije.

Holografski čipovi su mali flaster u boji kože. Čipovi se lijepu na kožu tako da ništa ne ulazi u tijelo, a potpuno su nenametljivi. Naučno je dokazano da su čipovi-flasteri veoma učinkoviti, ali najbolji dokaz su rezultati desetine hiljada ljudi širom svijeta koji ih koriste svaki dan.

HILJADUGODIŠNJA TRADICIJA AKUPUNKTURE U KOMBINACIJI SA

NAJMODERNIJOM TEHNOLOGIJOM DANAŠNJICE

HOLOGRAMSKI ČIPOVI

WWW.EM.CIEAURA.COM

Sergej Četković: Moje pjesme vežem debelim koricama

Nikad nisam pravio kompromise kada je muzika u pitanju, već sam tvrdoglavo držao do sebe i svog stila, bio strpljiv i nenametljiv, pustio da muzika sama nađe put i na taj način gradio svoj imidž, riječi su kojima pop pjevač Sergej Četković opisuje svojih 15 godina na muzičkoj sceni, koje je obilježio izlaskom novog singla "Novembar", a u pripremi je i novi CD.

"Možda sam izabrao teži, ali zasigurno ispravniji put i nadam se da će moja karijera trajati", ističe Četković.

Popularni pjevač, koji sam piše i komponuje svoje ljubavne numere i koji uspijeva da drži privatni život daleko od očiju javnosti, ističe da je za njega veliki uspjeh ostati svoj i normalan.

Prije mjesec dana premijerno je prikazan spot za pjesmu "Novembar". Možete li nam reći nešto više o samoj realizaciji ove pjesme i spota?

ČETKOVIĆ: Ovaj put sam napravio odličnu saradnju sa švedskim producentima i aranžerima, koji su novoj pjesmi donijeli malo drugačiji, moderniji zvuk, koji, vidim, nailazi na odlične komentare publike. Aranžman i produkciju potpisuju čuveni švedski producenti Thomas Thörnholm i Jovan Radomir, dok je za miks bio zadužen Miroslav Lesić iz Zagreba. Dio spota je sniman na nekoliko lokacija u Stokholmu vještim okom mog dugogodišnjeg saradnika i prijatelja Zorana Veljkovića kao direktora fotografije. Naš radni dan je počinjao u sedam ujutro, a završavao se kasno uveče. Lijepo vrijeme nas je pratilo tokom boravka u Švedskoj, a bilo je vremena i za obilazak grada i prijatelja kojih tamo imam jako puno. Ostatak spota je sniman u Beogradu, u saradnji sa mojim prijateljem Aleksandrom Kerekesom Kekijem i Želimirom Krizovim u prostoriji hotela "Falkensteiner" i iskoristio bih priliku da svima zahvalim na podršci, kao i mom bendu koji je samom video-spotu dao odličnu energiju.

Novi singl je ujedno i najava za šesti album. Možete li nam otkriti još malo detalja u vezi sa samim albumom? Kada ga možemo očekivati?

ČETKOVIĆ: S obzirom na to da je ovaj CD rađen punih pet godina u saradnji s aranžerima i producentima iz Beograda, Sarajeva, Zagreba i Skoplja, mogu slobodno reći da je ovo na neki način jugoslovenski projekat i da ćemo uraditi promocije u svim većim gradovima. Pored singlova koje smo objavili posljednjih pet godina, na njemu će se naći još osam novih pjesama. Takođe, izlaskom novog CD-a završiće se i dosadašnja turneja "Dva minuta" i tada ćemo krenuti sa koncertima i promocijom novih pjesama po čitavom regionu. Biće interesantnih gostiju koje, kao i do sada, nećemo otkrivati i siguran sam da će publika uživati.

S obzirom na današnji trend snimanja samo singlova, bez albuma, Vi ostajete dosljedni ovim, da tako kažem, starijim trendovima. Koliko je to danas uopšte isplativo?

ČETKOVIĆ: Nažalost, zbog konstantne zloupotrebe interneta i dostupnosti muzike na njemu, diskografija je zapala u ozbiljnu krizu. Pored trenda objave singlova, kao i većina

mojih kolega, ja i dalje volim da moj rad i moje pjesme vežem debelim koricama i svojoj publici poklonim nove ljubavne priče kao jednu dobru knjigu pod naslovom "Moj svijet".

Kao pjevač koji je predstavljao Crnu Goru na "Eurosongu", možete li da iznesete svoje mišljenje o Knezu i njegovoj pjesmi koja je izvedena u Beču?

ČETKOVIĆ: Drago mi je što je moj dragi kolega predstavljao Crnu Goru na "Eurosongu" i ostvario odličan plasman među toliko dobrih kompozicija. Imao je odličnu kompoziciju i dobar tim iza sebe, tako da se drugačije nije moglo ni očekivati.

Ova godina je posebna po mnogo čemu za Vas: 15 godina karijere, isto toliko i braka. Jeste li zadovoljni učinjenim na oba plana?

ČETKOVIĆ: Moram vas ispraviti i reći da ove godine brojim 15 godina karijere i 16 godina braka. Naravno da sam zadovoljan i ispunjen u svakom pogledu, jer se bavim poslom koji volim i imam divnu porodicu koja mi je najveća podrška u životu.

Pokazuju li Vaše kćerke afinitete prema muzici? Imaju li već sada neke omiljene izvođače i pjesme?

ČETKOVIĆ: Trudim se da ih ne zamaram muzikom i puštam da same prepoznaju i slušaju ono što im se sviđa. Iako je tata omiljeni izvođač, uglavnom slušamo dječje pjesme koje su bile omiljene i mojoj generaciji, a od prošlogodišnjeg "Eurosonga" u mojim kolima "Moj svijet" moramo slušati po nekoliko puta, dok je do tada "Dva minuta" bila nezaobilazan dio repertoara.

**NAJPRISTUPAČNIJE CIJENE REKLAMIRANJA
NA TELEVIZIJI!**

***Imate biznis? Želite više posla?
Oglašavajte se i Vi na televiziji!***

1-877-747-6097 :: info@europlus.tv

Reklamirajte Vaš biznis za samo

\$250 mjesečno

(dužina trajanja ugovora 6 mjeseci)

Privatne poruke i mali oglasi

\$100 mjesečno

(bez ugovora)

FIFA: Udruženje sa Ciriškog jezera

Kada je riječ o novcu, Svjetska nogometna asocijacija (FIFA) se poredi sa jednim proizvođačem automobila. Teška je nekoliko milijardi, ali nije koncern nego udruženje. To u znatnoj mjeri pomaže prilikom zgrtanja novca.

Ako se pogleda član 60 Švajcarskog građanskog zakona, Svjetska nogometna asocijacija (FIFA) je udruženje. Prema tom zakonu je FIFA neprofitabilna organizacija koja svoju dobit i rezerve ponovo investira u nogomet. Naprimjer u programe za mlade i programe za razvoj. Prihodi i rashodi se moraju izjednačavati, a dividenda se ne isplaćuje. To pored ostalog piše u aktuelnom izvještaju o poslovanju FIFA-e.

Poslovni model

Pošto je FIFA udruženje, onda na čistu dobit mora platiti samo četiri posto poreza. Međutim, akcionarska društva moraju platiti duplo više. Ipak, Svjetska nogometna asocijacija je koncern težak nekoliko milijardi koji novac zarađuje prije

svoga od svjetskog nogometnog prvenstva koje se organizuje svake četiri godine. Međutim, pošto je FIFA neprofitna organizacija, ona prema statutu akcenat ne smije stavljati na zaradu. Dakle, kako FIFA zarađuje novac i to više miliona godišnje?

Poslovni model je relativno jednostavan: troškovi se prebacuju na zemlju domaćina svjetskog nogometnog prvenstva (SP). Onaj ko želi dobiti organizaciju SP, prethodno mora osiguratu da FIFA ne plaća porez. Prema procjenama stručnjaka, Njemačka je 2006. godine, kada je u ovoj zemlji održano svjetsko nogometno prvenstvo, ostala „kraća“ za 250 miliona eura. Slično je bilo prilikom SP 2010. godine u Južnoafričkoj Republici i prošle godine u Brazilu. Riječ je dakle o zemljama kojima su poreski prihodi prijeko potrebni. Na osnovu navedenog, prostori oko stadiona postaju jedna vrsta bescarinske zone. Svi FIFA partneri su za svoje aktivnosti oslobođeni plaćanja poreza zemlji domaćinu SP.

Prihodi

Najveći zalogaj, kada je riječ o prihodima, su preskupa televizijska prava. Pridržavanje ovih prava se pomno prati. 2014. godine su ti prihodi iznosili 742 miliona američkih dolara. Osim toga, FIFA kasa je samo od marketinških prava bila napunjena sa 465 miliona dolara. U aktuelnom poslovnom izvještaju za Svjetsko nogometno prvenstvo 2014. godine se navodi da su prihodi iznosili 1,9 milijardi dolara. To znači da čista zarada iznosi 141 milion dolara. Na osnovu toga tekuće rezerve FIFA-e su povećane na 1,52 milijarde dolara.

„Izumitelj“

Prelomnica za „mašinu za pravljenje novca“ FIFA-u je bila 1974. godine kada je u Njemačka bila domaćin svjetskog nogometnog prvenstva. Tada je Brazilac Joao Havelange „izabran“ za šefa FIFA-e. Za novu formu marketinga se pobrinula osoba koja je u Njemačkoj dosta poznata: Horst Dassler, sin osnivača Adidasa, Adolfa Dasslera.

U nogometu se očito sve vrti oko novca

On je prepoznao privredni potencijal Svjetske nogometne asocijacije i privukao prve velike sponzore. Njegov plan je bio sljedeći: uključiti svjetske firme koje su spremne platiti milione za ekskluzivne nastupe. Zauzvat će te firme dobiti ulaznice koje mogu davati svojim gostima i imaju ekskluzivno pravo korištenja znaka svjetskog prvenstva. Aktuelni partneri FIFA-e su: Adidas, Coca-Cola, Gazprom, Sony, Hyundai/Kia i Visa.

Izdaci

FIFA prošle godine nije samo zaradila novac. Ona je za veliki broj razvojnih projekata izdvojila 509 miliona dolara.

Reprezentacije koje su prošle godine učestvovala na svjetskom nogometnom prvenstvu u Brazilu su ukupno dobile 358 miliona dolara. Od toga je svjetski prvak Njemačka dobila 35 miliona.

KUBA: Pojavio se brod nakon 90 godina

Kubanska Obalska straža je objavila da su presreli brod bez posade koji je išao prema njihovom ostrvu, a za koji se pretpostavlja da je SS Cotopaxi. Parobrod skitnica je nestao u decembru 1925. godine i od tada se vodi kao brod nestao u Bermudskom trouglu.

Kubanske vlasti uočile su brod po prvi put 16. maja 2015., u blizini vojne zone, zapadno od Havane. Nakon više neuspješnih pokušaja da komuniciraju s posadom poslali su tri patrolna broda da ga presretnu.

Iznenadilo ih je otkriće da je brod zapravo 100-godišnji parobrod identifikovan kao Cotopaxi, poznat iz legende o Bermudskom trouglu. Nije bilo nikoga na brodu i izgledao je kao brod napušten decenijama.

Detaljni pregled broda doveo je do otkrića kapetanog dnevnika. Tako je brod povezan s Clinchfield Navigation Company, vlasnikom SS Cotopaxi, ali nije donio nikakav podatak o tome što se događalo s brodom tokom poslednjih 90 godina.

Kubanski stručnjak, Rodolfo Salvador Cruz vjeruje da je kapetanov dnevnik autentičan. Ovaj dokument je pun dragocjenih informacija koje se odnose na život posade broda prije nestanka, ali je naglo prekinut 1. decembra 1925.

Dana 29. novembra 1925. SS Cotopaxi je isplovio iz luke Charleston, Južna Karolina i krenuo prema Havani, Kuba. Brod je imao posadu od 32. ljudi, pod zapovjedništvom kapetana W.J. Meyer-a, a nosio je tovar od 2.340 tona uglja.

Nestanak je prijavljen dva dana kasnije i niko ga nije vidio narednih 90 godina.

Potpredsednik Vijeća ministara, general Abelardo Colome, najavio je da će kubanske vlasti provesti temeljnu istragu i rasvijetliti misteriju broda, nestanak i ponovno pojavljivanje.

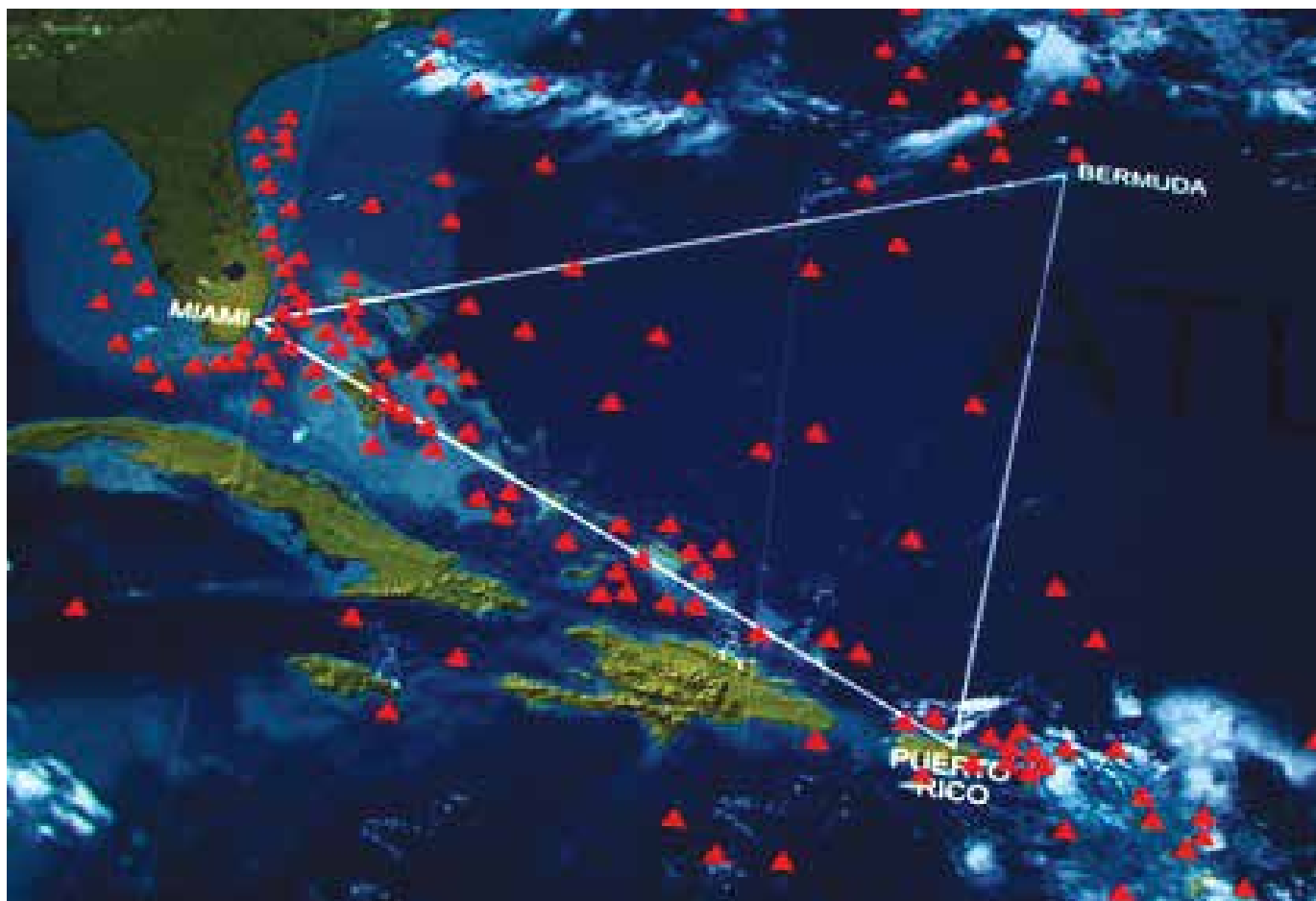
„To je vrlo važno za nas, da shvatimo šta se dogodilo“, kaže general Colome. „Takvi slučajevi mogu biti jako loši za našu ekonomiju, tako da želimo da budemo sigurni da se ovakav nestanak ne ponovi. Došlo je vrijeme da se riješi misterija Bermudskog trougla, jednom i za uvijek.“

Bermudski trougao je labavo definisano područje između Majamija, Porto Rika i Bermuda, gdje su desetine brodova i aviona nestali pod misterioznim okolnostima.

Žuta štampa je pripisivala mnoge od ovih nestanaka u paranormalne i nadnaravne pojave ili objašnjavala kao djelovanje vanzemaljaca. Jedno od objašnjenja okrivljuje i mitski, izgubljeni kontinent Atlantidu.

Većina naučnika ne priznaje postojanje Bermudskog trougla, a za nestanke krivi ljudski faktor, vremenske nepogode i prirodne fenomene.

Tajanstvena ponovna pojava SS Cotopaxi budi nova interesovanja za ovaj fenomen u naučnoj zajednici i vjerovatno može baciti novo svjetlo u vječni tajanstveni mrak Bermudskog trougla.

OVAN (21.03 - 20.04)

Ljubav: Tražit ćete se, opipavati ljubavni puls i igrati se mačke i miša. Skupljat ćete hrabrost o nekom osjećaju progovoriti naglas. Pažljivo birajte trenutak. Zdravlje: Krećite se više.

BIK (21.04 - 20.05)

Ljubav: Važno je da se intenzivnije družite. Mogli biste upoznati i zanimljive strance. Zdravlje: Moguće prehlade.

BLIZANCI (21.05 - 20.06)

Ljubav: Prigrilit ćete neko biće i zaboraviti osnovnu brigu o preživljavanju, o sreći kao nečem nedostižnom.

Zdravlje: Moguće je lagani umor.

RAK (21.06 - 20.07)

Ljubav: Partnerski su nesporazumi, na žalost, dio svakodnevnice i ne treba im davati osobitu važnost. Ponašajte se kao da se ništa nije dogodilo. Zdravlje: Više se družite.

LAV (21.07 - 21.08)

Ljubav: Nenadan susret pokazat će vam da postoji toliko toga što vas još veseli. Simpatično namigivanje, usputna dobacivanja govore vam da ste opet u igri. Zdravlje: Pojačana nervoza.

DJEVICA (22.08 - 22.09)

Ljubav: Stalan, svakodnevni pritisak i trud oko jednog jedinog cilja urodio je plodom; partner u vama gleda suca koji protiv njega vodi vječnu istragu. Zdravlje: Iscrpljenost.

VAGA (23.09 - 22.10)

Ljubav: Zahvaljujući Veneri i Marsu, mnogi će padati na koljena pred vašim šarmom. Potražiti će vas vama draga osoba i od vas zatražiti konkretan odgovor. Zdravlje: Moguće glavobolje.

ŠKORPIJA (23.10 - 22.11)

Ljubav: Životna svakodnevnica troši vašu kreativnost, a ona vam je potrebna da biste obogatili svoju vezu.

Zdravlje: Više se posvetite zdravlju.

STRIJELAC (23.11 - 20.12)

Ljubav: Danima osjećate da niste svoji i da ništa nije kao prije. Stvarnost je za vas prilično nejasna.

Zdravlje: Manje zdravstvene teškoće.

JARAC (21.12 - 19.01)

Ljubav: Odnosi s partnerom pomalo su zapali u monotoniju, te će se mnogi od vas upustiti u površna druženja.

Zdravlje: Dobro.

VODOLIJA (20.01 - 18.02)

Ljubav: Želite da vas voljena osoba štiti, a da vam istovremeno ne zabranjuje ništa, niti da vas na išta prisiljava.

Zdravlje: Izvrsno.

RIBE (19.02 - 20.03)

Ljubav: Pažnja i slatke riječi trebaju vam više od svega, ali vam ne bi štetilo ni više vremena provedenog na svježem zraku. Zdravlje: Mogući su problemi s bubrežima. Posjetite ljekara.

Mala riznica velikih misli

Ivan Mažuranić (1814 - 1890)

Samo što je smrt vjernija od života: svi će te ostaviti, svi će te zaboraviti, smrt neće.

Mahatma Gandhi (1869 - 1948)

Ljubav nikad ništa ne zahtijeva, već samo daje. Ljubav samo pati, nikada se ne kaje i nikada se ne sveti.

Honore de Balzac (1799 - 1850)

Starac je čovjek koji je završio svoj ručak i gleda druge kako jedu.

Fjodor Mihajlovič Dostojevski (1821 - 1881)

Tajna čovječjeg života nije u tome da samo živi, već u tome zašto živi.

Johann Wolfgang von Goethe (1749 - 1832)

Ko želi da se prepire, neka u toj prilici nikad ne kaže nešto što mu niko ne osporava.

Winston Churchill (1874 - 1966)

Ništa u životu tako ne razveseljava kao kad nas gađaju pa promaše.

Živjelo sunčanje: Zaboravite sve što ste čuli do sada i naučite se pametno sunčati!

Zaboravite sve što ste čuli! Savjeti zdravstvenih stručnjaka da izbjegavate sunčanje oko podne i nanosite debeli sloj sredstva za sunčanje može povećati rizik od melanoma – umjesto da ga smanji, što svakako nije ono što želite. Doista, niko ne želi izgorjeti na suncu. Međutim, ako primjenite pametno sunčanje, iskoristiti ćete sve zdravstvene prednosti sunca i to bez rizika. U tekstu koji slijedi, dr. Joseph Mercola daje savjete kako se pametno sunčati i koja sredstva koristiti.

Da bi se izbjegao rak kože, koji nije osobito smrtonosan ako je otkriven rano, zaboravili smo na pametno sunčanje i počeli smo iz straha izbjegavati sunce i fanatično se mazati komercijalnim losionima prepunim toksičnih tvari, sa nepotrebno visokim faktorima koji blokiraju apsorpciju D vitamina – i dobivati puno gore karcinome. Budući da većina nas ne radi vani, zapravo je potrebno puno više truda da “dobijemo” dnevno sunce, nego da ga izbjegnemo.

Dr Mercola govori: Ako koristite sredstva za sunčanje, budite oprezni koji proizvod birate jer mnogi proizvodi za sunčanje sadrže hemikalije koje ne želite da se apsorbiraju u vaše tijelo. Prema poznatom EWG vodiču za 2012., 75 posto sredstava za sunčanje sadrži potencijalno štetne sastojke, kao što su oxybenzon i retinyl palmitat. Izbjegavajte proizvode s SPF-om višim od 50 i pobrinite se da vaše sredstvo pruža zaštitu od UVA i UVB zraka. Bolja su sredstva s mineralnom zaštitom (na bazi cink oksida, titan dioksida). Uvijek kupujte sredstva s isključivo mineralnom zaštitom za bebe i djecu. Da, ostavljaju bijeli trag i teže se razmazuju, ali nemaju toksične hemikalije koje ulaze u krvotok, jer štite na mehanički način, upravo tim bijelim štitom kreme! Imajte na umu da SPF štiti samo protiv UVB zračenja, ali UVA zračenje je ono koje povećava rizik od raka kože i odgovorno je za foto starenje kože. Podsjetimo se da UVB stimulira proizvodnju korisnog vitamina D u tijelu (koji štiti od raka), tako da ne želite blokirati previše od tog zračenja. Šokantna nova otkrića otkrivaju da razumno izlaganje što veće površine gole kože suncu (ne samo lica i ruku) i to po ljeti u podne kad je sunce najjače i zrači najviše UVB zraka (oko podne i do 2-3 sata) – je najbolji način da poboljšate nivo vitamina D te je stoga najbolja zaštita protiv melanoma. Opekline od sunca treba, naravno, pametnim sunčanjem izbjegavati pod svaku cijenu!

Prvih nekoliko dana, trebali biste ograničiti svoje izlaganje suncu kako bi omogućili vašem tijelu da potakne melanocitne stanice na sposobnost proizvodnje zaštitne pigmentacije koja ne samo da vam daje preplanulost, već također služi kako bi vas zaštitila od pretjeranog izlaganja suncu. Ako ste prilično svjetle kože koja ima tendenciju da izgori, ograničite svoju početnu izloženost na nekoliko minuta do maksimalno 20, pogotovo ako je sredina ljeta. Ako ste tamnije puti ili želite ju postići, možete ostati malo dulje na suncu. Ako ste tamnopusi, možete početi već s 30 minuta početne izloženosti. Ako ste duboko pigmentirani i vaši neposredni preci su iz Afrike, Indije ili s Bliskog istoka, moguće je da ne morate brinuti o vremenu vašeg izlaganja.

Uvijek, ipak, budite oprezni i neka vaš primarni cilj bude da nikada ne izgorite. Možete koristiti prirodnu hidratantnu kremu (ali bez zaštitnog faktora) ili koristiti nešto tako jednostavno, a dobro kao što je organsko kokosovo ulje (ili karite shea maslac) koji vlaže kožu (prirodni zaštitni faktor 4) jer to će također imati koristi i metabolički. Zapamtite, ako koristite kremu koja ima SPF

vrijednost, ona će blokirati UVB zrake i neće dopustiti vašem tijelu da proizvodi vitamin D. Ostatak dana, možete provesti u hladu, nositi tanku odjeću, a ako ipak želite biti na suncu, koristite ne-toksičan losion sa SPF 15 s mineralnom zaštitom. Samo budite sigurni da ne izgorite! Sunčanje ujutro i poslijepodne, kao što preporučuju dermatolozi, vam neće donijeti dovoljnu količinu korisnog UVB zračenja već samo potencijalno štetno UVA zračenje. Nakon izlaganja suncu, budite oprezni s tuširanjem! Vitamin D3 koji je sunčanjem formiran na površini kože ne može odmah prodrijeti u vaš krvotok.

Novi dokazi pokazuju da to traje i do 48 sati prije nego što se apsorbira većina vitamina D kojeg je generiralo izlaganje kože suncu.

Zato, ako se tuširate sapunom, jednostavno ćete oprati mnogo vitamina D3 i smanjiti prednosti svog izlaganja suncu. Kako bi poboljšali nivo vitamina D, morate odgoditi pranje tijela sapunom za oko dva puna dana nakon izlaganja suncu. Koristite sapun samo za pazuh i prepone, tako da to nije veliki problem što se tiče higijene. Samo želite izbjeći sapunanje većih dijelova tijela koji su bili izloženi suncu.

su | do | ku

Cilj sudokua je popuniti sva polja brojevima od 1 do 9, tako da svaka uspravna kolona, svaki vodoravni red i svaki 3x3 kvadrat sadrži svaki broj od 1 do 9. To je to - nema matematike, samo logika.

Rješenje ove križaljke ćemo objaviti u sljedećem broju. Ovo je rješenje križaljke iz prošlog broja:

8	2	4	1	6	7	9	5	3
1	3	9	2	4	5	7	6	8
5	7	6	3	9	8	2	1	4
9	4	5	6	8	3	1	2	7
2	8	3	5	7	1	6	4	9
7	6	1	9	2	4	3	8	5
6	5	2	4	3	9	8	7	1
3	1	7	8	5	6	4	9	2
4	9	8	7	1	2	5	3	6

		7	6	9		4		
		8						2
2			4			7	9	
	5	3		2	9			
			7	4		8	5	
	2	6			1			8
1						9		
		4		8	6	1		

PRETPLATA

Ako ste zainteresovani da Vaš omiljeni magazin svaki mjesec dobijate na kućnu adresu, popunite kupon za pretplatu sa ove stranice i pošaljite ga na adresu redakcije:
 Europa Magazine (pretplata), P.O. Box 867, Lawrenceville, GA 30046-0867
 E-mail: redakcija@europamagazine.info. Telefon: 678.743.5731.

KUPON ZA PRETPLATU
12 MJESECI - \$48.00

NAČIN PLAĆANJA: [] ČEK ILI MONEY ORDER
 [] VISA ILI MASTER CARD

IME I PREZIME: _____ TELEFON: _____ - _____ - _____

ADRESA: _____

GRAD, DRŽAVA, ZIP: _____

BROJ KREDITNE KARTICE: _____

ISTIČE: ____/____/____ POTPIS: _____

E-mail: redakcija@europamagazine.info • Tel: 678.743.5731
 Europa Magazine (pretplata) • P.O. Box 867 • Lawrenceville, GA 30046-0867

DIK BROWNE HOGAR STRAŠNI

Zavodi Mujo Fatu:

- Fato, ljubavi moja jedina, za tebe bih otišao i na kraj svijeta!
- Mujo, dragi - uzdahne Fata - a bi li ti meni za ljubav ondje i ostao?

Crnogorac prošao kroz crveno svjetlo i zaustavlja ga policajac.

- Zar nisi vidio da je crveno? - upita ga policajac.
- Ama vidio sam da je crveno, ali nijesam tebe vidio. - odgovori Crnogorac.

Pita sudac ženu svjedokinju:

- Koliko imate godina?
- Kaže ona:
- Blizu sam tridesetoj.
- Pita sudac:
- A s koje strane?

Kaze kćerka majci:

- Mama, opet se onaj moj posvađao sa mnom, ja to ne mogu izdržati, ja ću doći živjeti s tobom!

Majka odgovori:

- Ne draga, on mora platiti za svoje greške! Ja ću doći živjeti s vama!

Ulazi mladić u apoteku i na šalteru kaže:

- Dajte mi molim vas 100 kondoma.
- Kada su to čule, dvije djevojke iza njega počеше da se kikoću i smiju.
- Mladić se okrene, pogleda ih i kaže apotekarki:
- Još dva molim vas!

Očajan otac kaže direktoru škole:

- Ovaj moj sin je tako loš đak! Sigurno će pasti godinu!
- A direktor će:
- Hajd' u 500 eura da neće!

Pita majmunčić mamu:

- Zašto smo mi ovako ružni?

Mama ga tješi:

- Budi sine sretan da ovako izgledamo, da vidiš ovoga što čita ovaj VIC kakav je...

vicevi

MALI OGLASI

Europa magazin Vam nudi besplatne privatne male oglase do 20 riječi.
Popunite kupon sa ove stranice i pošaljite ga na adresu:

Europa Magazine
(mali oglasi)
P.O. Box 867
Lawrenceville, GA 30046

ili na e-mail adresu:
redakcija@europamagazine.info

eva,140m2,telefon,struja,voda,4
duluma zemlje sa 108 voćaka.
Tel:011381 64 886 2544

Prodajem stan u centru Zenice sa 2
balkona,potrebna adaptacija.Cijena
po dogovoru.Tel: 718 545 7783

Prodajem trosoban stan 83m2 na
trećem spratu u Lukavcu.
Tel: 904 514 2133

Prodajem kuću 10X10m2 na sprat (
plac 400m2).Centar Banovića.
Tel: 011387 66 396 960

Razno

Upoznao bih ženu,bosanku,staru
do 60.godina radi druženja.

Tel: 314-484-5049

Živim u Njemačkoj sa bratom.
Željela bih upoznati muškarca
60-ih godina radi druženja i braka.
Tel: 01149-703-123-6738

Živim u U.S.A. država Teksas i
željela bih upoznati slobodnog
muškarca koji živi ovdje u U.S.A.
od 55 godina radi zajedničkog
druženja i mogućeg braka.
Tel: 469-449-7095

Živim u Phoenix,AZ,U.S.A.Volio
bih upoznati slobodnu ženu do
40.godina radi druženja i braka.
Tel 602-317-0956

Prodaja

Prodajem zemljište u Dobrim
Vodama,Bar blizu plaže sa
građevinskom dozvolom,226m2.
Cijena po dogovoru.
Tel: 718 545 7783

Izdajem trosoban stan u Sarajevu
(Alipašino Polje, "A" faza) na
vremenski period od 2-5 godina.
Tel: 314 488 1798

Prodajem dvosoban stan od 50
m2 u Zenici (Crkvice 35), 8 sprat
u vidjenom stanju.Vlasništvo 1/1.
Cijena 60.000 km u neto iznosu.
Tel:011 387 32 227 865 (Zenica) ili
904 733 0813 (Florida).

Prodajem kuću na sprat 117m2
u Novom Travniku,centar grada.
Mali poslovni prostor.Cijena po
dogovoru.
Tel: 01149 703 123 5002

Prodajem stan: Podlugovi,zgrada
željeznička stanica,papiri
1/1,54m2,potrebna adaptacija.
Tel: 206-769-4447

Prodajem dvosoban stan u Tuzli
66m2,Brčanska malta .Cijena
85000KM,Tel 011387-61-729
631,011387-61-481-644

Prodajem kuću,predgrađe Saraj-

**KUPON ZA BESPLATNE MALE OGLASE
DO 20 RIJEČI**

Tekst oglasa (popunite čitko štampanim slovima):

Dužina trajanja oglasa (zaokružiti): 1 MJESEC - 2 MJESECA - 3 MJESECA -

Europa Magazine (mali oglasi) • P.O. Box 867 • Lawrenceville, GA 30046
E-mail: redakcija@europamagazine.info • Tel: 678.743.5731

Impressum

Europa Magazine
ISSN 1939-3423
Address: P.O. Box 867
Lawrenceville, Georgia 30046-0867
United States of America
Phone: +1 (678) 743 5731

Europa

E-mail: editor@europamagazine.info
www.europamagazine.info

Issued: monthly

Editor-in-chief: Haris Delalić
Senior Photographer and Graphic De-
sign Manager: Dan Dalibor Spalat
Graphic Design: Aldin Ajanovic,
Internet Presentation: Damir Setkic
Freelance writer Europe: Milan Pečić
Community: Enes Selimović
Marketing manager: Dino Krgo

Pridružite se velikoj i sretnoj porodici
naših gledatelja, kontaktirajte

Jedna jedina
BosnaTV
bosnatv.com
USA/Kanada 1.800.771.0790

 FASTV
www.fastv.com
1-866-639-8911

EMC CARGO

WWW.EMCCARGO.COM

 \$1.290

AUTOMOBIL

 \$1.390

SUV/VAN

 \$690

MOTOR

 \$790

JET SKI/ATV

 \$99

PAKET

 od \$100

NAMJEŠTAJ
(po komadu)

SELIDBE USA-BOSNA

KONTEJNERI 20'ST I 40'HC - DOOR TO DOOR

* IZVOZ AUTOMOBILA, MOTORA, JEDRILICA,
ČAMACA, SKUTERA, SLANJE PAKETA

* BOSNA I HERCEGOVINA, HRVATSKA, SLOVENIJA,
SRBIJA, CRNA GORA, KOSOVO I OSTALE EVROPSKE ZEMLJE

Tel: 1-866-877-7271